

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:

nesečno Din 30

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 60

v inozemstvu 80

SLOVENEČ

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredništva telefon 50, upravnništva 328.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun: Ljubljana 10.650 in 10.549 (za inzerate) Sarajevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Cene inzeratov:

Enostolpna petlitna vrsta malih oglaševanj po Din 1:30 in Din 2:—, večji oglaševaji nad 45 mm višine po Din 2:50, veliki po Din 3:— in 4:—, oglaševanja v uredniškem delu vrstica po Din

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izvenredno ponedeljka in dneva po prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštnina plačana v gotovini.

Napačni računi.

Že včeraj smo poudarjali, da ni nobene razlike med PP in RR vlado. Vsak dan nam prinaša za to novih dokazov.

Dvanajstine, za katere so glasovali radičevci z gospodom Pucljem vred, nič ne olajšujejo dosedanjih davčnih bremen in se vsled gotovih okoliščin občutijo še hujše nego poprejšnje. Vzemimo samo hišnornajemniški davek, ki dosega neverjetne procenete. Vrh tega je finančni minister, ki pač rabi veliko denarja, odredil strogo izterjavanje vseh zaostalih davščin v Sloveniji.

Naša dežela bi pač po pravici pričakovala, da se njene velike žrtve na davčnih dajatvah kaj izdatnejše kompenzirajo s kakšnimi protidajatvami iz državnih financ v korist našemu poljedelstvu, našim cestam in mostovom, naši industriji in obrti. Pa o tem ni govora. Prijatelji gospoda Radiča v Sloveniji očitno nimajo nobenega vpliva na gospoda finančnega ministra, da bi bil bolj radodaren, odkar je na krmilu RR vlada.

Optimisti so pričakovali, da se bo v Sloveniji vsaj upravni sistem kolikortoliko izpremenil. Pa tudi o tem ni ne duha ne sluha. Na vodivnih mestih so ostali možje iz PP režima. Noben akt tega režima, najsibo v stvarnem ali v osebnem oziru se ni reparable. Kdor je bil premeščen ali kako drugače prizadet od bivše vlade, prenaša svojo usodo dalje. Po dvanajstinih se nam jeoktroiral nov učni načrt za šole, ki ni za naše razmere, poseglo se je po zasebnih ženskih učiteljskih, sploh vlada v prosvetni upravi stari pribežniški duh neovirano dalje. Sploh ni nobenega resora, kjer bi se količkaj poznalo, da se je v Belgradu zgodila na vladi kakšna izprememba. Neki ljudje so obetali, da se bo nova vlada lotila velekapitalističnih podjetij z inozemskimi kapitali in dosegla znižanje cen promoga ter druge narodnogospodarske dobrote, pa tudi na te ogromne socialne reforme zaman čakamo in bomo bržčas še dolgo čakali. In z ozirom na to, da je izvestno zagrebško časopisje novo vlado označilo kot »seljaško«, so si nekateri obetali velikih agrarnoreformnih načrtov in zakonov, pa ostaja vse pri starem, ravnotako kakor na polju delavske zakonodaje. In tudi nobenega znaka ni, da bi kakšna »seljaška« era sploh kdaj nastopila, radikalni listi pa gospoda Radiča resno opominjajo, naj ne bega ljudi s takimi utopijami, ako so sploh resno mišljene.

So nekateri naivni ljudje, ki menijo, da bodo radičevci, ki da so napravili s svojo kapitulacijo pred Pašićem samo »taktično potezo«, svoj položaj v vladi izkoristili v prid svojemu seljaškemu programu, ideji federacije in ostalim demokratičnim zahtevam, ki so jih nekdanji propagirali, a so jih zdaj samo začas »suspendirali«. To pa je kruta zmot. Radikalni se od radičevcev ne bodo dali prevarati, če ti res kaj takega mislijo, in ti bodo morali vseskozi plesati tako, kakor bodo oni godli. Ves smisel RR-sporazuma je v tem, da radičevci pomagajo radikalom izvajati centralizem, vidovdansko ustavo in državni zanišal radikalne stranke, oziroma gospoda Pašića. Radikalni ne bodo pustili Hrvalov, da se od te črte samo za las oddaljijo. V nasprotnem slučaju bo velik polom in radičevci bodo morali začeti iznova, ako bodo tedaj sploh še imeli kaj tal med hrvaškim ljudstvom, med katerim so se tako kompromitirali. Sicer pa je za nas gotovo, da so radičevci centralizem popolnoma akceptirali in da je od njih zastoj pričakovati kakršnihkoli poizkusov za uresničenje »seljaškega programa«.

Mi mirno čakamo trenutka, ko bodo radikalni, ki so se dali zapeljati od svojih netemeljenih političnih predpostavk, izprevideli, da bi bilo bolje, da so ostali na liniji poslednje opozicije proti sistemu, ki mu je gospod Radič ponudil roko. Ta sistem se namreč ne da premagati s koncesijami, večaličenj lokavimi potezami ali celo načelnim popuščanjem, marveč samo z odkritim, poštenim, principijelnim bojem za uveljavljenje demokracije, dobre uprave in narodnega sporazuma, s kooperacijo vseh resnično demokratičnih elementov cele države.

Ne bo dolgo minulo, ko se bodo današnji »sporazumašci« v Sloveniji prepričali, da je stališče SLS edino pravo in ne bo dolgo, ko jih bo od zveze z g. Radičem glava hudo bolela. Nas pa ne bo, hvalabogu.

Mednarodni profesorski kongres.

Belgrad, 27. avgusta. (Izv.) Mednarodni kongres profesorskih društev je nadaljeval svoje delo. Po včerajšnji svečani otvoritvi v narodnem gledališču se je danes vršila prva delavna skupščina, na katere dnevnem redu je bilo vprašanje o estetičnem pouku v srednjih šolah. G. Pavier (Francoz) je stavil tozadevno resolucijo, v kateri se naglašala potreba estetsko-umetniškega pouka na srednjih šolah. Po referatu g. Paviera ter koreferatu, ki ga je sestavil g. Jaša Prodanović in ki ga je namesto njega prečital g. Vulović, v katerem koreferatu se povdarja, da je treba pri uvedbi estetsko-umetniškega pouka na srednjih šolah upoštevati kulturno neenakost v posameznih zemljah in da je temu primerno treba prilagoditi učni program in načrt, se je vnela mestoma jako živahna debata. Tok debate in pa sprejetje Pavierove resolucije je pokazal, da je mišljenje kongresistov v tem vprašanju precej enotno.

Notranji minister je priredil gostom na čast banket, ki se ga je udeležilo preko 200 udeležencev. Ob tej priliki je odpelo znano pevsko društvo »Stanković« nekaj slovenskih, srbskih in macedonskih popevk in so se vrstili pozdravni govori, ki jih je otvoril g. prosvetni minister Velja Vukičević.

Popoldne pa se je zborovanje nadaljevalo in je referiral znani švicarski šolski reformator g. Ferier o novi šoli. Njegov referat so vsi navzoči sprejeli z burnim odobravanjem. Po kratki debati, ki sta se je udeležila g. Gerard in Mandić, je podal predstavnik ameriške profesorske zveze izjavo, da stopa ameriška profesorska zveza v uradni kontakt z mednarodno profesorsko zvezo. Zborovanju je prisostvoval tudi minister prosvete g. Velja Vukičević.

Bolgarski komitaši še vedno ne dajo miru.

Belgrad, 27. avgusta. (Izv.) Naš poslanik v Sofiji je vložil pri bolgarskem ministru za zunanje zadeve Kalfovu najostrejši protest radi najnovejših vpadov bolgarskih čet v Južno Srbijo. Kalfov je nato našemu poslaniku izjavil, da nima bolgarska vlada nič skupnega s komitskimi bandami, da nikakor ne podpira njihovih akcij in da ne razpolaga bolgarska vlada s potrebnim številom vojaštva, da bi se mogel preprečiti prehod teh komitskih tolpe preko naše meje v Macedonijo.

KONGRES ZEMLJORADNIKOV.

Belgrad, 27. avg. (Izv.) Danes so prispeli semkaj nekateri predstavniki zemljoradnikov, ki bodo prisostvovali kongresu zemljoradniške mladine in zemljoradniške stranke, ki se bo vršil 30. in 31. t. m. Kongres bo strogo tajen in ne bodo imeli pristopa niti časnikarji. Govori se, da se bodo obravnavali na kongresu tudi razni spori in nesoglasja med posameznimi frakcijami. Javnost bo o delu kongresa obveščena edino po strankinem komuniqueju.

SEJA HSS.

Zagreb, 27. avgusta. (Izv.) Danes zjutraj so dospeli iz Belgrada vsi ministri in podtajniki HSS. Seja je pričela ob pol 10 v Seljačkom domu. Na sejo je prišlo mnogo zastopnikov organizacije HSS iz pokrajine, vendar so se udeležili seje samo oni, ki so obenem tudi člani glavnega odbora. Prvi je govoril na seji Stjepan Radič, ki je poročal o političnem položaju in o položaju med ljudstvom po sporazumu. Rekel je, da je v Belgradu v razgovoru z uplivnimi radikali prišel do prepričanja, da radikali s sporazumom mislijo iskreno. Govoril je tudi o odnošaju HSS do drugih političnih strank in je izjavil, da se praksa političnih strank nikdar ne more kriti z njihovim programom. HSS bo svojo akcijo v Sloveniji nadaljevala, ravno tako tudi v Bosni. — Pri drugem delu seje so poročali ministri in podtajniki o stanju v posameznih ministrstvih in o bližnjem programu posameznih resorov. O organizaciji HSS pa je poročal urednik Hercega. — Seje se je udeležilo 40 poslancev HSS in je trajala do 7 zvečer. Na seji so sklenili poslati zastopnika tudi na kmečki tabor na Bledu.

Program kraljevega potovanja na Lovčen.

Belgrad, 27. avg. (Izv.) Program kraljevega potovanja ob priliki svečanega prenosa Njegoševih kosti na Lovčen je definitivno določen. 19. septembra potuje kraljevski par iz Belgrada preko Sarajeva v Kotor, kjer ostane en dan. Odtod se poda na Cetinje, kjer ostane tri dni. Stanovanje je pripravljeno v starem dvoru, ki se v to svrhu renovira. Detajlni program za bivanje kraljevske dvojice v Crni gori še ni definitivno določen. Vendar pa je gotovo, da se popelje kraljevski par iz Kotora 27. septembra v Split, kjer ostane 3 dni in kjer obišče med drugim Kastel, Trogir, Hvar, Brač, Knin, Šibenik, Benkovac in Biograd. Eventuelno bi se še vršilo potovanje na Sušak, odkoder bi se kraljevski par z direktnim vozom vrnil v Belgrad.

Ob tej priliki bodo spremljali kraljevsko dvojico Pašić, Trifunović, dr. Stojadinović in morebiti še Pavle Radič. Sodeč po predpripravih bo sprejem v Crnigori in Dalmaciji, posebno pa v Splitu veličasten. Te dni se vrši konferenca vseh pripravljalnih odborov za svečan sprejem kraljeve dvojice in se bo ob tej priliki v podrobnem določil program za sprejem v posameznih krajih našega primorja.

JMO in DS.

Belgrad, 27. avg. (Izv.) Danes sta prispele v Belgrad v svrhu raznih intervencij člana kluba JMO Mustafa Kapetanović in Hasan Milović. Kapetanović je danes že odpotoval, g. Milović pa se še pred odhodom v Bosno brzkone sestane z g. Ljubo Davidovićem. V zvezi s prihodom g. Milovića v Belgrad se ponovno širijo vesti o fuziji JMO z DS.

PAŠIĆ DR. BENESU

Belgrad, 27. avgusta. (Izv.) Ministrski predsednik Nikola Pašić je pred svojim odhodom iz Karlovih Vari poslal češkoslovaškemu zunanjemu ministru dr. Benešu telegram, v katerem se mu ob odhodu iz Karlovih Vari zahvaljuje za lep sprejem ter srečno bivanje v prijateljski češkoslovaški zemlji.

Francoska nota Nemčiji.

Berlin, 27. avgusta. (Izv.) Francoska nota Nemčiji izraža svojo zadovoljnost, da se obe vladi iskreno prizadevate evropski mir zagotoviti na podlagi sporazuma in posebnih jamstev in izreka prepričanje, da je sporazum mogoč. Francoska nota ugotavlja dalje z zadovoljstvom, da nemška vlada ne stremi za tem, da bi se z varnostno pogodbo izpremenile kakšne točke mirovnih pogodb, priznava pa obenem, da je mogoče razne točke mirovnih pogodb sporazumno prilagoditi novim razmeram, opirajoč se na gotove točke statuta Društva narodov. Francija ne namerava izigravati določb Društva narodov, naglašava pa, da sloni tudi Društvo narodov na mirovnih pogodbah, ki so podlaga javnega prava v Evropi in spoštovanje mirovnih pogodb je glavni pogoj za vstop v Društvo narodov. Kakor pa se morejo spremeniti mirovne pogodbe, se tudi jamstva za njihovo izvršitev ne dajo menjati.

Francija je s svojimi zavezniki vred prepričana, da je za Nemčijo najboljšo jamstvo za mir, če pristopi k Društvu narodov. Pogoj za vstop v Društvo narodov pa ne more postavljati nobena država, ampak šele v Društvu lahko uveljavlja svoje težnje in Francija obžaluje, če bi hotela Nemčija za svoj vstop v Društvo narodov postaviti kake pogoje. V Društvu narodov so vsi narodi enakopravni. Vstop v Društvo narodov pa je pogoj za vsak nadaljnji sporazum o varnosti. Tudi nemški pomisleki glede razsodišč in o obligatorni veljavnosti njihovih razsodb niso utemeljeni. Zavezniki žele baš to, da razsodišča preprečijo vsako uporabo sile.

Berlin, 27. avgusta. (Izv.) Pri izročitvi note je francoski poslanik v imenu svoje vlade in vlad Anglije in Belgije še dostavil, da bi zavezniki jako radi videli, da bi Nemčija čimprej imenovala svoje juridične izvedence, ki bi skupno z angleškimi, francoskimi in belgijskimi izvedenci obravnavali pravno in tehnično stran varnostne pogodbe, na kar bi se mogli takoj sestati vnanji ministri vseh štirih držav, da se dogovore o pogodbah.

Pismo iz Francije.

Dne 20. avgusta 1925.

Cetudi parlament ne dela, vendar politično življenje ne miruje. Briand je moral zaradi varnostnih obvez, ki bi jih naj sprejela Nemčija, v London. Caillaux se pripravlja na isto pot zaradi odplačevanja ameriških dolgov, a Painlevé bo moral koncem meseca avgusta na zasedanje Društva narodov v Ženevo. Zraven pa je še francoska javnost neprestano vznemirjena radi nemirov v Siriji in vojske v Maroku.

Tudi v notranji politiki Francije ni opaziti zastoja. Komaj se je javnost nekoliko pomirila zaradi priključenja učiteljev in učiteljic k socialistični sindikalni organizaciji, že je obrnil nase pozornost francoske javnosti kongres socialistične stranke v Parizu, ki je začel zborovati dne 14. avg. in končal svoje delo dne 18. avg. Socialistična stranka je zraven radikal-socialne stranke, stoječe pod vodstvom bivšega ministrskega predsednika Herriota, druga najmočnejša stranka kartela levice. Brez nje ni kartela levice, brez nje tudi ne levičarske vlade. Socialistična stranka zadnji čas ni več podpirala Painlevéjevega kabineta in to zaradi finančno-sanacijskega načrta Caillauxa, kateri ni hotel uvesti premoženskega davka ter zaradi vojske v Maroku. Vojska v Maroku ni popularna, francoski narod si želi miru. To narodovo razpoloženje neprestano in brezobzirno izrabljajo komunisti ter v tem podjedajo tla socialistom. Na kongresu v Parizu je imela socialistična stranka odločiti, da li podpira sedanjo vlado in da li sploh sodeluje v kaki vladi. Zraven bi kongres imel dovesti tudi sklepe o raznih socialnih zadevah ter o notranje strankarskih dogodkih.

Notranjestranskarske zadeve so prišle prve na vrsto. Sodrug Alexander Varenne, poleg L. Bluma in Renaudela, najuglednejši član socialistične stranke, je prevzel mesto generalnega guvernerja v Indo-Kini, ne da bi dobil zato strankino dovoljenje. Leon Blum je predlagal, da se Varenne obsodi, Renaudel pa nasprotno. Renaudelovi prijatelji so omenjali, da se pri drugih socialistih, kakor pri Thomasu, ki je zastopnik Francije v Društvu narodov, to ni zahtevalo. Vendar je Blumovo naziranje zmagalo na kongresu z veliko večino. Glede sodelovanja v vladi je odločitev zelo misteriozna. Kongres se je odločil izjaviti proti temu, da bi podpiral Painlevéjevo vlado ali kako slično vlado, vzeto iz buržujskih vrst. S tem je izrečena smrtna obsodba sedanji levičarski vladi. Ni pa po besedilu resolucije izključeno, da bi socialisti ne podpirali vlade, sestavljene iz buržujskih in socialističnih vrst, ako bi jo sestavil kdo izmed socialistov. Zato tudi desničarski listi ugotavljajo, da si je Leon Blum na spreten način pustil odprta vrata do ministrskega predsedstva. Socialne zadeve je kongres obravnaval jako bagatelno. Govorili so večinoma le referenti, debate skoro pri nobenem predmetu ni bilo. Z ozirom na pomanjkanje dela ne smejo socialisti čakati bodočega družabnega reda, ampak ustvarjati urade za posredovanje dela in odklanjati tuje delavce. Osemurno delo se bo upeljalo zajedno z osemurnim delom v Nemčiji. L. Blum je poročal o mirovnem delu druge internacionale, ki bo letos zborovala v Marseillu in izrazil željo, da vstopita tudi Nemčija in Rusija v Društvo narodov. Na predlog Renaudela je bila sprejeta resolucija za uvedbo proporcionalnega volilnega prava za listo za celo državo. Glede marokanske vojske odklanja kongres vsaktero odgovornost, želi, da se Rifu korigira meja in zahteva javnost diplomatskih aktov, ker bi bilo le v korist, da se v Afriki prej doseže mir. O Siriji ni bilo govora. Desničarski listi vehementno napadajo tamošnjega guvernerja generala Sarraila, trdeč, da je s svojim krutim postopanjem proti kristjanom povzročil sedanje sirške nemire. Sarraill je ljubljene francoskih prostozidarjev in vsled tega ga je sedanja vlada poslala v Sirijo, da zamenja katoliško-zavednega generala Weygarda, ki je delal v Siriji v sporazumu z vsemi tamošnjimi konfesijami. Kongres socialistov je za to iz solidarnosti z levičarji molčal o Siriji.

Strajk bančnih uradnikov traja še naprej. Občinstvo spremlja štrajkujoče s simpatijami, toda vlada ne upa energično posredovati, ker se boji bančnih krogov, katere potrebuje za razpisano državno posojilo.

Predsednik Fédération nationale catholique, znani general Castelnau, objavlja te dni v katoliških listih, ki jih je precej in so mnogi zelo dobro urejani in razširjeni, navodila, kako naj katoličani postopajo pri volitvah v različna volilna telesa. Od kandidatov morajo zahtevati garancije za spoštovanje in uvaževanje svojega katoliškega prepričanja.

Oblastne skupščine imajo te dni svoje letno zasedanje. Vršijo se boji za predsedstvo med levico in desnico. Levičarske skupščine pozdravljajo vladno, desničarske pa vojake v Maroku in izražajo željo po miru.

POSLANEC ANTON SUŠNIK.

Belgrad, 27. avg. (Izv.) G. narodni poslanec Anton Sušnik je zvečer odpotoval v Ljubljano.

POVRATEK POŠTNEGA MINISTRA.

Belgrad, 27. avg. (Izv.) Minister za pošto in telegraf dr. Superina se je danes vrnil semkaj iz Zagreba, kjer se je vršila seja kluba HSS, oziroma iz Bleda, kjer je bil pri kralju v avdijenci.

DR. KRAJAC ODPOTUJE V LJUBLJANO.

Belgrad, 27. avg. (Izv.) Minister za trgovino in industrijo dr. Krajac odpotuje danes zvečer ali jutri zjutraj v Ljubljano, kjer odpre v imenu vlade ljubljanski velesej.

POLJSKI POSLANIK PRI DR. NINČIČU.

Belgrad, 27. avg. (Izv.) Poljski poslanik g. Okenski se je mudil v daljšem razgovoru z našim zunanjim ministrom dr. Ninčičem o vprašanjih, ki se tičejo interesov obeh držav.

ROMUNSKI ODVETNIKI V BELGRADU.

Belgrad, 27. avg. (Izv.) Romunski odvetniki prispejo jutri ob 7 in tričetrt v Belgrad iz Pariza, kjer so posetili svoje stanovske tovariše. Na kolodvoru jih sprejmejo predstavniki belgrajskih odvetnikov in pravnikov.

Pogajanja v Londonu.

London, 27. avg. (Izv.) Ameriški finančni krogi zasledujejo potek pogajanj v Londonu z veliko napetostjo. Ameriški finančniki ne bi radi videli, da bi se Francija preveč udala angleškim zahtevam, in se boje, da bi v tem slučaju francoska finančna moč preveč opešala, da Francija še dolgo ne bi mogla urediti svojih dolgov Ameriki.

London, 27. avg. (Izv.) V pogajanja med Caillauxom in Churchillom je posegel ministrski predsednik Baldwin, ki je imel pred tem korakom dolg razgovor z ameriškim poslanikom Houghtonom. Chamberlain je sklical ministrski svet, ki je sprejel predlog, naj se Francozom ponudi kot najnižji letni obrok za odplačilo vojnega dolga 12 in pol milijona funtov. Dolg bi bil odplačan v 62 letih. Caillaux je izjavil, da bo ta predlog sporočil svoji vladi.

Pariz, 27. avg. (Izv.) Briand je sprejel danes časnikarje, ki jim je podal izjavo, da ne bo Francija za nobeno ceno popustila napram Nemčiji v sledečih treh točkah: 1. v vprašanju garancijskega pakta; 2. v vprašanju vstopa Nemčije v Društvo narodov, ki bi se naj izvršil brez pogojev in obvez; 3. glede nespremenljivosti mirovnih pogodb.

Pariz, 27. avg. (Izv.) Caillaux se je vrnil v Pariz in je izjavil, da ni mogel v Londonu bitke popolnoma izvojevati.

Boji v Siriji.

Jeruzalem, 27. avg. (Izv.) Francozi so se umaknili iz Havrana in zbirajo svoje čete pri Damasku. Splošno prevladuje mnenje, da se bo upor Druzov še razširil.

Jeruzalem, 27. avgusta. (Izv.) Druzi so premagali neki francoski vojaški oddelek severno od Damaska. Boji pri Esraa še trajajo.

COOLIDGE VARČUJE.

Berlin, 28. avgusta. Kakor poroča »Berliner Tageblatt« iz Washingtona, je predsednik Coolidge izjavil, da smatra trditve, da bo nameravano skrčenje vojnega proračuna za 7 milijonov dolarjev občutno oslabilo narodno obrambo in dovedlo do odpustitve 21.000 mož, za nedopustno propagando. Za armado da je še vseeno šlo celih 300 milijonov dolarjev, pred vojno pa le 120. Pravi, da je 300.000.000 dolarjev pač dosti in da ga nihče ne bo odvrnil od njegovega varčevalnega programa.

IZREDNO ZASEDANJE AMERIŠKE ZBORNICE.

Washington, 26. avgusta. Vlada se pripravlja, da bi preprečila premogarsko stavko 1. septembra. Govori se, da bo kongres sklican na izredno sejo, da da predsednik Coolidgeu v tem oziru obsežna pooblastila.

ZOPER NEDOSTOJNO MODO UČITELJIC.

Praga, 27. avgusta. (Izv.) Minister prosvete češkoslovaške republike je prejel od strani šolskih nadzornikov, ravnateljev ter šolskih vodij množično pritožbo radi tega, ker prihajajo nekatere učiteljice v šolo s krili do kolen, popolnoma golimi rokami ter nepriemernim dekoltejem. Ker nasprotuje to najprimitivnejšemu pojmu o lepoti ter dostojnosti in pa, da se to vnaprej prepreči, je izdal minister prosvete odredbo, v kateri opozarja vse šolske nameščenke, naj nosijo na ulici, posebno pa še v šoli dostojno obleko, ki bo odgovarjala resnosti položaja in vzgojnemu vplivu, ki ga naj vrše v svojem poklicu.

BIVSI MINISTER OVIGLIA IZKLJUČEN IZ FASISTOVSKÉ STRANKE.

Rim, 27. avg. (Izv.) Generalni tajnik fašistovske stranke Farinacci je izključil iz stranke bivšega ministra Oviglia, ker da je z vsem svojim ravnanjem dokazal, da nima pravega fašistovskega prepričanja.

BELORUSI PROTI POLJAKOM.

Varšava, 27. avg. (Izv.) V Minsku so sklicali 22. avgusta protestno zborovanje proti usmrtilni trih komunističnih agitatorjev v Varšavi. Zborovanja se je udeležilo več tisoč ljudi.

SILNE POPLAVE NA JAPONSKEM.

Tokio, 27. avg. (Izv.) Po celi Japonski je razsajala v sredo silna nevihta. Narastle vode so odnesle skoro vse mostove. V Tokio je na tisoče hiš poplavljenih. Ves promet v celi deželi je ustavljen.

Ogenj zoper ogenj.

(Z znanstvenega misijonskega kongresa za akademike.)

Budimpešta, 23. avgusta 1925.

Z lepo primero je predložil na kongresu govornik prof. dr. Schmidlin najnost misijonskega gibanja med akademsko-izobraženim svetom: Indijanski poglavar se je umikal sovražniku. Ponoči ga zbudi straža ter priganja, naj urno vstane in beži, kajti zarja je že na polju. Poglavar stopi na vrh griča, opazuje žareče obnebe in pravi: »O, to ni jutranja zarja, marveč gozdni požar, ki ga je zanetil sovražnik, da bi nas zajel in uničil. Urno torej na delo! Ves hrib moramo obsekati in okopati, da nas požar ne objame. Nasproti sovražniku pa moramo zapaliti nov ogenj.« Tako je treba tudi danes nasproti požarju, ki hoče uničiti lepe sive sv. katol. Cerkve, nasproti vsem javnim in skritim protivnikom njenim zapaliti ogenj iskrene vneme za krščansko življenje, ogenj svetega navdušenja, ki naj se javlja tudi v skrbi za razširjanje misijonstva.

Leta in leta se je že gojila širom katoliškega sveta misijonska misel, ki pa ni prodrla globoko v srce narodov, ker so se zanj ograževali le bolj posamezni inteligenti in duhovniki. Spravila se je skupaj večja ali manjša

zbirka v misijonske svrhe; to je bilo skoraj vse. Zadnja leta se je pa začelo misijonsko vprašanje znanstveno razmotrivati: prirejajo se znanstveni misijonski shodi, tečaji, kongresi, ki razjasnjujejo to vprašanje z raznih vidikov, ter naj zanesejo zavest misijonske obveznosti zlasti tudi med one sloje, kateri so poklicani, da uče in vodijo ljudstvo.

Pomena znanstvenih misijonskih shodov ne umeva prav, kdor to reč kar tjavendan opazuje ali celo prezira, češ, ta in taki, ki se tam zbirajo bodo pač malo poganov izpreobrnil... Ne gre samo zato, da zbiramo doneske, marveč treba je zidati temelje misijonskemu posloju. Treba je raznesti prepričanje, da ni popoln in zaveden katoličan, kdor misijonsko prizadevanje samo od strani gleda; treba se je sprijazniti z očitkom, da ni vzoren dušni pastir, da ni pravi katehet oni duhovnik, ki se ne udeležuje po možnosti tudi na misijonskem polju; treba je priznati, četudi je komu nevedno, da ni iskren katoličan in da ne pozna hvaležnosti za neprecenljivi dar svete vere, kdor je danes gluh za misijonske klice.

Znanstveni misijonski kongresi za akademike imajo dalje namen, pokazati, kaj so že drugi narodi storili v prid misijonom med pogani; predvsem pa ogreti za to idejo akademsko mladino, ki naj iz nje srede vzkljuje čim številnejši misijonski poklici.

Letošnji misijonski kongres, ki je imel — kakor tudi vsi prejšnji — mednarodni značaj, si je docela osvojil katoliško inteligenco v Budimpešti. Vnanji zastopniki — bilo jih je lepo število — so s svojimi temeljitimi in zajemljivimi referati dosegli popoln uspeh. Tudi Slovenci smo bili častno zastopani ter pripomogli do tega uspeha. Poleg referenta univ. prof. dr. L. Ehrlicha je štela slovenska delegacija 11 članov; med njimi je bilo več akademikov. Celo slovenska beseda se je čula v krasni zbornici katoliškega doma v Budimpešti. Vnanji gosti so bili tudi priče, kako časti prestolnica kraljestva, ki je pod zaščito »Reginae Hungariae« — svojega svetega kralja Štefana. Tako sijajne procesije, kakršna je bila 20. avgusta, na narodni praznik sv. Štefana, ko se v slovesnem sprevodu, ki se ga udeležijo vse oblasti prenaša desna roka svetnikova, ne zmore menda noben narod.

O posameznih referatih tu ne nameravamo razpravljati. Pripomnimo le, da je bil kongres odprt ob navzočnosti kardinala-primate Csernoch, ki je imel presrčen pozdravni in bodrilni nagovor. Razprav se je udeleževalo obenem mnogo škofov ter zastopnikov in zastopnic redov. K slavnostnemu zaključku je prišel tudi ogrski nuncij, ki je v imenu sv. Očeta Pija XI., velikega misijonskega papeža, prečital v latinščini sestavljeno pismo, polno navduševalnih misli.

Med govorniki so se odlikovali posebno univ. prof. dr. Schmidlin iz Münstra; dalje P. Freitig (Friburg) in prof. dr. Ehrlich iz Ljubljane. Za razvedrilo je služilo poučno predavanje misijonarja P. Raibla, ki je poročal o svojih doživljajih med Bantu-zamorci v Afriki.

Kot sedež bodočega znanstvenega misijonskega kongresa je določeno poljsko mesto Krakovo.

V pohvalo ogrski prestolici bodi povedano, da so bili vsi meščani do tujih gostov silno ljubezni in postrežljivi. Tudi vsi časopisi so poročali o kongresu z veliko resnobo, dostojnostjo in objektivnostjo.

ZBOROVANJE KATOLIŠKIH AKADEMIKOV V INOMOSTU.

»Slovenec« je že poročal o Seiplovem govoru o svetovnem miru, ki ga je imel na zborovanju katoliških akademikov takozvanega CV (Cartelverband), ki šteje v svojih vrstah nad 30.000 akademikov in starešin. Pretekli petek je govoril dr. Wust o sekularizacijskem razvoju evropske kulture v naši dobi: V zadnjih treh stoletjih je deizem odtrgal velik del evrop-

skega izobraženstva od krščanstva in akual ves svet in vso misel čim bolj oddaljiti od Boga. Od razodete vere je prešla moderna inteligenca k naravni religiji in odtod zašla v popolno izolacijo, nihilizem in popolno brezupnost. V vseh časih si v filozofiji stojita nasproti osebno in brezosebno načelo, iz tega je vzrastla antiteza med zakonom in ljubeznijo. Krščanstvo je odkrilo in izgradilo bistvo osebnosti, ono stavi tudi ljubezen nad zakon. V krogih izobraženstva Rusije, Francije in Nemčije se opaža kulturna preorientacija: potrebno bo jako krščansko gibanje, ki bo privedlo nazaj zlasti mase izobraženstva, ki jih je odtrgal deizem.

Nato je govoril v treh referatih jezuit Stonner o pomenu krščanstva za običnost: Mnogi si od cerkve ne obetajo za socialno vprašanje ničesar, drugi bi zopet hoteli, naj bi se ves družabni red uredil potom papeških enciklik v smislu Gospodove pridige na gori. Resnica je v sredi. Prvi namen cerkve je delovanje za blagor duš. To pa je čisto nemogoče, ako niso za večino podani človeka vredni družabni pogoji. Zato je že prakrščanstvo pripravljalo socialno reformo: vzbudilo krščansko karitativno delovanje, zrušilo z idejo bratstva suženjstvo; organično je vzrastla iz njega stanovska družabna stavba srednjega veka. Slično je tudi danes cerkev poklicana, da s svojo združujočo silo zbere ravno delavstvo in ga zopet zbliža z družbo. Socialno vprašanje bo rešeno le tedaj, če bo rešeno v globinah človeške duše. Za vse to pa so potrebne tudi nekatere nove oblike; verski diskusijski večeri, biblični krožki, uvajanje v liturgijo. Poleg duhovnika pa je zlasti dijaštvo poklicano k sodelovanju. Vsi smo le orodje, uspeh leži v rokah božjih; gotovo pa je, da s tem prispevamo k zgradbi večne Communio sanctorum.

Dalje je predaval vseuč. prof. dr. Eibl o duhu katoliških cerkvenih očetov in sklenil z mislijo, da filozofija pokaže pač vrhove, sama zase pa ne zadošča. Ne le za katoličane, marveč za kristjane sploh je neobhodno potrebno, da se zgradi nov sholastični sistem na miselnosti in metodi sv. Klementa Aleksandrijskega in sv. Tomaža Akvinskkega. Docent benediktinec dr. Mager je govoril o zakramentih v vsrskem življenju. Zadnji je govoril vseuč. prof. Hildebrand o čistosti in devštvu.

Učiteljski vestnik.

V Subotici se vrši te dni učiteljski kongres. Nanj gleda z velikim zanimanjem vse učitelstvo celokupne države. Odločiti se ima na tem kongresu o dveh velikih vprašanjih, t. j. 1. ali naj bo učitelstvo po svojem udruženju sluga vsakokratnemu političnemu režimu ali pa naj 2. služi zgolj svojemu stanu. Človek bi mislil, da o tem, komu naj služijo učiteljske organizacije, sploh razmišljati treba ni, vendar je žalostno dejstvo, da je ravnokar minula doba spravila po nezaljšanih dejstvih to vprašanje na dnevni red. V javnosti se še doslej nikdar ni toliko razpravljalo v mnogovrstnih šikanah, ki jim je bil izpostavljen učiteljski stan, in o krivicah, ki so se v tolikih slučajih zgodile njegovim članom. Spominjamo samo na največjo nesrečo za učiteljski stan, to je, na dejansko ukinitve njegove stalnosti. Vsa javnost je pričakovala, da bo vsled tega vstalo vse učitelstvo kot en mož, in vendar se to ni zgodilo v taki meri, kakor se je pričakovalo. Zakaj pa ne? Zato, ker vodstvo učiteljske organizacije ni bilo na svojem mestu in ker je odločevalo v najvažnejših vprašanjih učiteljskega stanu strankarstvo, ne pa stanovski interesi. Po subotičkem zborovanju bomo videli, kakšen pravec si bo večina učitelstva zbrala za bodočnost. Sliko o tem vprašanju nam bo nudil novoizvoljeni odbor UJuJa.

Poravnajte naročnino!

Dr. Val. Rožič:

»Jadranska izložba«.

Split proslavlja že več kot mesec dni svoje velike dneve: Otvoritev nove železniške proge Gračac—Knin—Split, ki je dne 25. julija zvezala dalmatinsko zaledje direktno z Jadranskim morjem. Tej otvoritvi je sledilo v nedeljo 26. julija ob 9. uri dop. slovesno odkritje Maruličevega spomenika na Trgu 9. novembra 1882 (tedaj je namreč prišla splitska mestna občina v hrvatske roke) in ob 10. uri svečana otvoritev »Jadranske izložbe (razstave)«.

Bili so to veliki zgodovinski trenotki ne samo za mesto Split, temveč za celo kršno Dalmacijo, za naše prekrasno Jadransko morje in za naše dalmatinske Hrvate.

Tako velikega navala tujcev in domačih množic Split še ni videl, odkar stoji. Mirno lahko rečem, da je v dnevih 25. in 26. julija t. l. posetilo mesto Split nad 20.000 ljudi, ki so prispeli od vseh strani cele naše države in izven nje. V soboto, nedeljo in ponedeljek so množice kar valovile po krasnih splitskih obalah, pristaniščih, kopališčih, ulicah in šetališčih, kavarnah, hotelih in gostilnah. Vse je bilo prenapolnjeno pestrnih množic slikovitega naroda. Slovesno, veselo, nekako ponosno razpoloženje se je odražalo na obrazih Dalmatincev in Dalmatink; vse je prispelo pod okrilje svoje iskrenoljubljene matice v

Split: staro in mlado, nežna deca in sivi starčki, starke, elegantna gospoda in priprosti seljak v svoji priprosti, a pestri narodni noši.

Pa saj to ni čudno, da je veliki historični dan privabil nepregledne množice v Split, ker dne 25. jul. se je izpolnil 70letni sen dalmatinskega seljaka, da je njegova bajna dežela bila spojena v daljnem bogatim zaledjem in s čarovitim Jadranskim morjem. Dalmatinski seljak se je globoko zavedal tega velepomembnega trenutka, zato je prišel tudi sam k otvoritvi nove železnice, da tako sam vidno manifestira velik kulturni dogodek in mu vtisne pečat svoje pristnosti in zavednosti. Gospodarski razvoj Dalmacije je šele zdaj na pohodu in tega važnega, odločilnega gospodarskega momenta se dalmatinski Hrvatje dobro zavedajo.

Splitsko mestno zastopstvo z županom dr. Tartagliom na čelu in društvo »Jadranska Straža« pa sta sprožili ob tej priliki jako srečno misel, namreč, da se obenem priredi »Jadranska razstava«. Misel, načrt »Jadranske izložbe« je je jako posrečil. Skupni odbor za »Jadransko izložbo« je v svojem prvem poskusu pokazal, kaj vse naredi zasebna iniciativa, volja in telo, ako se dela v slogi.

»Jadranska izložba« ni samo krajevne pomena in značaja, ni samo splitska ali dalmatinska, ne, je zadeva cele države, vseh Jugoslovanov, ker sega globoko v narodno meso in dušo vseh državljanov, kajti naša

država mora postati pomorska država. Ze položaj, preteklost in tradicija nas silijo k pomorski orientaciji. In dalmatinski mornarji? Ali niso že od pamtikeva sloveli po celem kulturnem svetu?

Iz tega širšega, splošnega stališča je prirejena tudi »Jadranska izložba«. Posebna pozornost se je posvetila na »Jadr. izložbo« pomorskemu življenju, delu, običajem in navedam, gospodarstvu in kulturi, da tako cela Jadranska razstava odseva značaj, bistvo in obliko našega pomorskega življenja, delovanja in ehanja.

»Jadranska izložba« je prirejena in urejena sistematično tako, da mora zainteresirati vsakega državljana — celo državo. In to je prav. »Pasivna« Dalmacija je s to svojo razstavo povedala in pokazala celi državi, da »dinarska rasa« ne bo biti več pasivna — ne bo biti kak — prosjak. Iz energije, iz volje, iz katere je izšla »Jadr. izložba«, hoče ustvariti novo deželo, deželo kulture in napredka.

Na »Jadr. izložbi« opazimo še nekaj in to je: da je Dalmacija — naše Primorje mejnik, razpote med zapadno in vzhodno kulturo. Dinarske alpe, balkanski masiv, tu je doma največja mnogoličnost, pa tudi največja soglasnost, uniformiranost v raznolikosti. In to pa je naša država, katero moramo v tej različni členovitosti kulturno harmonizirati.

Preidimo k izložbi sami. »Jadr. izložba« je nameščena v treh, ozir, štirih prostorih in

to v realki, gledišču, tehn. srednji šol in v etnografskem muzeju.

V zgradbi velike realke so izložili svoje izdelke, modele v prvi vrsti mali ladjedelci, zlasti korčulanske firme Praučić in Smrkinić. Tipi motornih čolnov so naravnost vzorni. Po hodnikih in sobah so razstavljeni različni zelo okusni modeli raznih ladij, jadrnic itd. Lepo so izdelani modeli obrtne šole na Korčuli. Svoje izdelke sta izložili Jadranska in Dubrovačka pomorska plovitba.

Jadranska plovitba je razstavila tipa parobrodov »Srbine« in »Zagrebe«. Seveda poleg teh vzorčkov je razstavila vse druge potrebščine, ki spadajo k pomorski ladiji. Tu vidiš vse, od najmanjšega sestavnega dela in potrebščine, ki je potrebna pri parobrodu (ladiji), do celokupne mašinerije, ki tvori ladjino ogrodje. Modele lepih jadrnic sta razstavila kapetana Margoen in Tadina.

Ravnokot kot Jadranska je tudi »Dubrovačka plovitvena družba« storila vse, da pokaže tehnični napredek svoje marljivosti in truda. Razstavila je kar osem modelov parobrodov i. s. »Federico Glavić«, »Lapad«, »Gradac«, »Dubac«, »Pračić«, »Lovrijenac«, »Napred« in »Dubrovnik«.

Ravnateljstvo pomorskega prometa, in sicer ribarski odsek, pa je razstavil modele vseh ribarskih potrebščin, ki se rabijo na morju. Razne priprave, mreže, trnki itd. Interesanten je »Šabakunc«, t. j. mreža za lov tunjev.

V realki je dalje reprezentirana velika

Dnevne novice.

Izjava. Glasom »Narodnega dnevnika« z dne 24. avg. t. l. št. 169 je izjavil Stefan Radič: »V Sloveniji je morda od 100 duhovnikov eden dober ali pa ne«. Na to izjavlja duhovščina cerkniške deklaracije: Od človeka, ki je svetovno znan po nestalnosti svojih načel, nismo nikdar pričakovali drugačne sodbe o slovenski duhovščini, ki si prizadeva dosledno po jasnih in vsemu svetu znanih načelih koristiti svojemu narodu. — Jožef Juvanc, dekan, Viktor Turk, Josip Šiška, Josip Košiček, Kanduž, V. Švigelj, Fran Lovšin, Janez Pucelj, Matej Ježek, A. Wester, Hafner, A. Črnogelj.

Postnemu ravnanstvu. Uradi dobivajo v podpis uradne izjave, s katerimi se obvezujejo, da bodo sami dvigali vse pošne pošiljke na pošti. V ta namen se jim bo odre- dila posebna pošta predal in jim izdal ključ in posebna sprejemna knjiga. Po našem mnenju je ta nova odredba nepotrebna in bo mnogim uradom po deželi samo v veliko breme. Zakaj se bi ostali pri dosedanjih praksah? Večina uradov nima služiteljev, da bi jih uporabljala v te namene. Enkrat so že poskušali to prakso splošno uvesti, pa so jo vsaj deloma omilili. Mislimo, da je bila dosedanja praksa dobra in bi jo brez težav pustili lahko tudi zanj. Drugo je pa sledeče: Vedno bolj se ponavlja, da dobivamo na področju ljubljanskega poštne ravnanstva tiskovine s samo srbohrvaškim tekstom. Tako je tudi zgoraj ome- njena izjava doposlana na blanketu s srbohrvaškim jezikom brez slovenskega teksta. Mnenja smo, da je edino umestno, da imamo na področju ljubljanskega poštne ravnanstva samoslovenske tiskovine. Najmenj pa, kar bi smeli pričakovati je, da imej vsaka tiskovina tudi slovensko besedilo.

Popoldansko blagajniško poslovanje bank na stranke. Kakor se nam sporoča, je društvo bančnih zavodov v Sloveniji, vpoštevajoč že opetovano izraženo željo iz trgovskih in dru- gih pridobitnih slojev, sklenilo na zadnji dru- šveni seji, da bodo bančni zavodi v Ljubljani uvedli od 1. septembra t. l. naprej tudi popold- ansko blagajniško ure za stranke in sicer dnevno od 15. do 16.30 izven sobote in dneve pred prazniki, ko poslujejo banke le od 8—12.30. Blagajne bank bodo torej od 1. septembra t. l. nadalje poslovale za stran- ke od 8. do 12. in od 15.—16.30.

Iz uradnega lista. Uradni list za ljubljansko in mariborsko oblast z dne 25. avg. t. l. prinaša poleg osebnih vesti in uradnih raz- glasov: Uredbo o opravljanju izpita za čast- niške čine sodne stroke v rezervi; uredbo o draginskih dokladah za duhovništvo vseh konfesij, usvojenih z ustavo; pravilnik o stal- nih mesečnih dokladah telegrafsko-tehnične- mu osebju v vsej krajini za terenska dela; program in pravilnik za opravljanje izpita za častniške čine sodne stroke v rezervi; pravil- nik o povračilu potnih stroškov in stroškov za prenos in prevoz državnih stvari (instrumentov) kontrolorjem mer ob pregledovanju in žigosanju meril; izpremembe v pravilih za ba- bice; odločbo, s katero se ukinja odločba mi- nistrskega sveta C. br. 29.295-1925. o opravi- ljanju predmetov za prehrano in drv od uvozne carine; odločbo, s katero se znižujejo nekatere minimalne stopnje iz uvozne carinske tarife; odločbo, s katero se ukinejo nekatere stopnje izvozne carinske tarife.

Draginske doklade za duhovnike. Ured- bo o draginskih dokladah za duhovnike ob- javlja »Uradni list« z dne 25. avgusta t. l.

Razpisane službe. Na državnem moškem učiteljsku v Ljubljani je razpisano mesto učitelja za prostoročno risanje, na drž. ženskem učiteljsku pa eno učno mesto za slovenski je- zik. Prošnje morajo biti dne 3. septembra t. l. v rokah velikega župana.

Nova železnica. Poleg liške proge se je otvorila letos v naši državi tudi železnica na

orlovskem Stadionu, ki je namenjena pred- vsem za prevažanje raznega stavbnega ma- terijala, ki je potreben pri zidanju ograje okoli Stadiona. Proti plačilu pa osnovnih kamnov za orlovski Stadion pa smo pripravljeni brez- plačno prevažati tudi potnike, ki bi se edino na ta način mogli brez večje izgube časa ogle- dati obsežna dela na Stadionu.

Nesreča na Bledu. Včeraj po 3. uri po- poldne se je dogodila pred hotelom Malnar težka avtomobilna nesreča. Na ovinku pred hotelom sta trčila z veliko silo skupaj avto italijanskega poslanika Bodrero in dvorni av- to, katerega je vodil šofer Dragomir Stojano- vič. Obe vozili sta popolnoma zdrobljeni. O nesreči je bila takoj telefonično obveščena ljubljanska rešilna postaja, ki je poslala na Bled rešilni avto in prepeljala ranjene v Ljubljano. Razen obeh šoferjev sta težko ra- njena tudi Jare Alojzij, šofer v hotelu Topli- ce, ki je zadobil težke notranje poškodbe, in gardist Pantelija Barborič. Šofer Stojanovič in Barborič sta bila oddana v stalno vojaško bolnišnico, Ricardo Agretti, šofer italijanskega poslanika in Alojzij Jare pa v splošno bolniš- nico. Vsi štirje so zadobili zelo težke po- škodbe.

Toča. Iz Sv. Križa pri Kostanjevici nam poročajo: Že večkrat se je letos nad nami pri- pravljala huda nevihta, pa nam je še priza- nesla. V nedeljo, 23. t. m. pa so se okoli pol- dvanajstih zopet naenkrat začeli zbirati nad nami črni, grozeči oblaki, ki niso naznanjali nič dobrega. S strahom smo pričakovali, kaj bo. Okoli polne se med strašnim nalivom in viharjem usuje toča, da bi jo ponekod lah- ko nabrali na mernike. Pobil je po vinogra- dih nekaterim vinogradnikom precej, drugim pa skoraj vse in to po gorah: Starigrad, Boče, Dol, Banovec, Gradišček in Dol. Bre- zovicah. Kar ni vzela plesnoba in palež po- grozju, je vzela toča. Vinogradi so pa pri- nas v gorski župniji to, kakor kmet največ iz- da in tudi največ pričakuje. Res dobro bi bilo, da bi vlada odpisala že itak revnim ljudem nekaj davka. — V noči od ponedelja do tor- ka pa je bliskalo in treskalo, kakor bi bil sodni dan. Bog nas varuj takih nesreč.

Srečkanje za motorna in navadna kolesa. Jugoslovenska Matica v Ljubljani priredi dne 30. septembra t. l. srečkanje, katerega dobi- telj tvori dve motorni in 25 navadnih (žen- skih in moških) koles. Motorja in kolesa znamke »Tour de France« so iz svetovno zna- me francoske tvorn. »Peugeot«, ki radi trpež- nosti in kakovosti svojih izdelkov daleč nad- kriljuje vse druge tvornice. Cena posamezni sredi, katerih število je zelo omejeno, znaša Din 10. Srečke se te dni razpošljejo v razpro- dajo vsem podružnicam Jugoslovenske Mati- ce v Sloveniji, kakor tudi drugim dobrotni- kom in društvom. To srečkanje pomeni za Jugoslovensko Matico nov vir dohodkov, po- memben pa bo tudi za one, ki jim bo sreča mila, da za Din 10 postanejo lastniki motorja ali kolesa. Zato priporočamo vsem, da segajo po srečkah.

Trideset let je že preteklo, odkar služ- buje pri usmiljenih sestrar v državni ženski kaznilnici in pristni delavnici v Begunjah pri Lescah paznik Dernač Anton. Kolikor mu do- pušča čas, opravlja tudi službo kočijaža. Za- nimivo je, da ima še živo mater.

Izgon tujcev iz Paname. Predsednik re- publike Panama je odredil, da se izženejo iz države vsi nadležni tujci. Ta odredba se smatra kot ukrep proti komunistični aglaciji med tamkajšnjim delavstvom.

Umrla je za jetiko 22. avg. v Begunjah v državni ženski kaznilnici kaznenka Rožman Alojzija.

Imenovanja uradnikov pri finančni kon- troli v Sloveniji. Z naredbom ministrstva financ generalne direkcije posrednih davkov z dne 15. avgusta 1925 štev. 56.339 so bili imenovani

Tretji del izložbe se nahaja v Tehnični srednji šoli bolj zunaj mesta. V tehnični sred- nji šoli je razstavljena domača umetna obrt. Narodne vezene, čipke in najraznovrstnejše domače ročno delo je tu v vseh mogočih obli- kah in nijansah razstavljeno. Preobširno bi bi- lo o vsem tem natančneje razpravljati. Naj- lepše in najbolj praktično nazorno in poučli- vo je v tem oddelku urejena dvorana, v kateri dražestne dalmatinske devočice tkejo na umetnih statvah narodne izdelke. Vsega tega nam Slovencev manjka. Cipkarski oddelk je bogato založen in pletenje čipk na licu mesta je zelo poučljivo. V tem oddelku je razstavlje- na tudi domača zlatarska obrt, zlasti trdke Vale i Cović. Zlatarsko-filigranska obrt je po- sebnost svoje vrste. Obiskovalca razstave na- ravnost preseneči, ko vidi, kako fine umetni- ške izdelke proizvajata dalmatinska filigrana. Dalmatinci — mesto Split — imajo že priprav- ljen krasen dar za kralja in kraljico, katerega jim poklonijo, ko zopet obiščeta Split in Dal- macijo: krasna zlata verižica z biseri, zlat po- kal (čaja), vse najfinejše filigransko delo — domačih rok!

V tehnični srednji šoli je razstavljeno tudi domače umetno pohištvo, ki kaže najfinejši okus. V tem oddelku je tudi društvo »Putniški razstavo vse, kar tiče tujski promet, literatu- ro, vse zanimivosti, posebnosti in lepote dal- matinske zemlje in morja, ki privabljajo in privlačujejo tuja nase. Krasne slike letovise in klimatičnih mest, historični spomeniki, na-

Velesejmska številka

Ilustriranega Slovenca

ki bo s »Slovencem« naprodaj na velesejmu že v soboto, v podrobni razprodaji po trafikah in naročnikom bo pa priložena v nedeljo, dne 30. t. m., izide v tako veliki nakladi, kakor doslej še noben slovenski dnevnik, to je v 30.000 izvodih, ter prinese na 14 straneh okroglo 120 krasnih in veleaktualnih slik iz našega gospodarskega živ- ljenja tako, da bo tvorila dragoceno revijo vsega našega narodnega gospodarstva.

Ker je pričakovati ogromnega povpraševanja po tej številki, opozarjamo vse razproda- jalce, da priglase pravočasno (t. j. do sobote opoldne) upravi število zaželenih izvodov. Vse obrtnike, trgovce, industrije ter razne gospodarske zavode in institucije vabimo in opozarjamo, da priglase najkasneje do petka opoldne

oglasje za glavno številko »Slovenca«.

ki bodo gotovo naefektnjejši, ker bodo šli ti izvodi radi krasne priloge do zadnje slovenske hiše in še daleč preko slovenskih meja.

Naj nihče ne zamudi kupiti te številke in inserirati v njej!

za podinspektorje finančne kontrole komisarij: Ivan Cretnik, Andrej Veble, Martin Potočnik, Fran Burger, Dušan Vladetič, Anton Muc, Ma- tija Riharič, Josip Volavšek, Josip Lužar in Josip Erjavec, komisarjem finančne kontrole pa pregledniki: Anton Puc, Ivan Florjančič, Ivan Sketelj, Sarol Kos, Fran Kukar, Ivan Papež, Fran Dobaja, Jakob Kaiser, Josip Krhin, Fran Cotman, Fran Rehberger, Ivan Torkar, Fran Gaberšček, Alojzij Crepinko in Ivan Bizjak. Službena mesta se bodo naknad- no odredila.

Dovoljeni mažarski listi. Vlada je zopet dovolila razprodajo na Ogrskem izhajajočih listov »Pesti Hirap« in »Pesti Naplo«.

Sprejem v geometrijski oddelki srednjih tehničnih šol v Belgradu in v Sarajevu. Rok za sprejem v geometrijski oddelki srednjih tehničnih šol v Belgradu in v Sarajevu poteče s 15. septembrom in ne s 15. oktobrom t. l., kot je bilo pomotoma objavljeno. Za ustanove (sti- pendije) frekventantom geodetskega oddelka tehnične fakultete v Ljubljani pa je vlagati prošnje do 15. oktobra t. l. Pogoji za vpis v navedena oddelka kakor tudi za dosego drž. podpore (stipendije) bodo razglašeni v pri- hodnji številki Uradnega lista ljubljanske in mariborske oblasti.

Nepravilne tehnične. Tržna policija v Osijeku je pregledovala te dni tehnične osje- šklih branjev in dogala, da je imelo 39 bran- jevk nepravilne tehnične in napačno cimen- tirano posodo. Branjevke se bodo morale za- govarjati pred sodiščem.

Pobegli tihotapec. Pred par dnevi so are- tirali nevarnega tihotapca Henrika Gabra iz Dunaja. Mož je bil kaznovan z globo 800.000 Din. Posrečilo pa se mu je, da se dosedaj na še ne pojasnjen način pobegetil iz zapora in je tudi bržkone že tudi preko meje in ni pla- čal »fiska« kazni. Vrnil se bržkone ne bo več.

Uporaba naziva in znaka Rdečega križa je izključno pridržana Društvu Rdečega križa kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev in se bo vsaka zloraba kaznovala po § 11. naredbi z dne 20. aprila 1854, drž. zak. št. 96. — Po- licijski direktor: Dr. Gustin s. r.

Samemorilec. V gozdu pri Veliki Preski so našli v nedeljo oboženega Janeza Kotarja, posestnika z Velke Gobe v litjskem okraju. Pogrešali so ga že od 14. avgusta in ker je že delj časa hodil zamišljen ter se menil, da se boji za živino, da mu jo ne vzamejo v voj- no in veče takih stvari, so takoj sumili, da si bo kaj naredil ter ga iskali, pa šele v nedeljo 23. avg. so ga našli vsega gnilega.

»Budhac« kaj na velesejmu — oglejte si »He« paviljon št. 461—465.

Ferdove tovarne, ki izdelajo vsako se- kundo en avtomobil, pričajo o velikanski or- ganizatorni sposobnosti Amerikancev. Radi svoje elegantne in praktične izdelave so Fer- dovi avtomobili v milijonih razširjeni po

ravne krasote in prirodna čudesa, vse to je tu združeno v eno samo harmonično sliko. Do- mača in tuja literatura, publikacije, karte, raz- glednice, ki poveljujejo lepoto morja, mest in obale, vse je tukaj v bogati izložbi.

Četrty oddelk »Jadranske izložbe« je pa nameščen v bivši občinski palači na Narodnem trgu v Etnografskem muzeju.

V »Etnografskem muzeju« so zbrane vse narodne noše, vezene in kar spada k na- rodni folkloristiki. V tem muzeju vidite dal- matinsko domačo umetno obrt, vidite dalma- tinsko dušo, glavo in srce, dalmatinsko roman- tiko in poezijo. To, kar se tu vidi, se ne more popisati s par suhoparnimi vrsticami, to moraš videti, potem boš razumel dalmatinske Hrva- te, dalmatinsko primorsko dušo in naravo. Za- to, dragi bralec, bralka, vzemi si korajžjo, kupi si v Ljubljani vozni listek naravnost do Splita — do Jadranskega morja, pelji se po naši lepi Dolenjski, po kraševiti Liki in Dalmaciji tja do sinjega morja — do Splita in tam si bolj natanko oglej »Jadranske izložbe« kot sem jo popisal jaz — in ne bo Ti žal ne za pare, ne za trud, ne za čas.

Najboljše čevlje

domačega izdelka, kakor tudi tujih tovarov, nudi po nizkih cenah trgovina

Žibert — Ljubljana

Prešernova ulica.

vsem svetu. En tak avto, dobavljen iz Ame- rike, dobiš lahko, če kupiš srečko »Dijaškega podpornega društva« za 10 Din.

Vsakovrstne eksotične rastline in ribice za akvarije se dobe po primerno nizki ceni pri kolodvoru A. Zach, Schmelzergasse 1, Graz.

Parno in kadno kopališče v hotelu »Slenc bo za časa velesejma odprto vsaki dan od 7.—18. zvečer.

Kolosalni stolp iz samih makaronov gradi na velesejmu v paviljonu »E« tovarna »Peka- teler«.

Vse vrline, ki jih gospodinja zahteva od mila, vsebuje naše milo znamke »Gazelac«. Zato pri Vašem trgovcu zahtevajte samo tega.

Postrežljivost! Jutri in vsako soboto je prodajalna najboljših, najcenejših »Voikov« čevljev odprta nepretrgoma od 8. ure zjutraj do 7. zvečer.

Javna licitacija. Gradbena direkcija raz- pisuje na dan 14. septembra 1925 II. javno ofertalno licitacijo za oddajo zgradbe železo- betonskega mostu čez Savo pri Sv. Janezu ob Bohinjskem jezeru.

Usnjeno oblačilno industrijo

bo na velesejmu zastopala tvrdka **DRAGO SCHWAB**, Ljubljana. — Lovci, sportniki, turisti si bodo lahko naročili usnjene suknjice, hlače itd. po meri ali pa izgotovljene v paviljonu »I« 215—217.

Iz Ljubljane.

Direktne davke. — tako nam poroča me- stni magistrat — ki so v zaostanku, morajo obvezanci takoj plačati, sicer bodo imeli zelo neprijetne posledice, ker je delegacija mini- strstva financ v Ljubljani izdala davčnim oblastvom najstrožja navodila za izterjatve za- ostankov.

Zgodovinska razstava portreta. Narodna galerija je pričela pred nekaj dnevih obešanjem portretov v Jakopičevem paviljonu. Pokazalo se je, da je paviljon za veliko število slik, med katerimi so nekatere zelo razsežne formate, pretesen, tako da bo morala Galerija s prosti- srednji dvorani 19. stol. do Šubičev in v obeh strogih historičnih, tako da bodo v zadnji lev- dvorani razstavljeni portreti 16. in 17. stoletja, v sprednji vežni dvorani 18. stol., v glavni, se vrši dne 20. avgusta ob pol devetih zvečer v stranskih prostorih na desni moderni mojstri. Ker je razstava zanimiva ne le z umetnostnega stališča, marveč tudi kot galerija naših pred- nikov in znamenitih osebnosti naše prete- klosti, je želeli, da jo občinstvo obišče v kar največjem številu.

Trafikantje in trafikantije! Občni zbor gostim pri »Baukuc« na ruski cesti. Tudi to je dolžnost.

Umrla so v Ljubljani: S. Marija Adjuta Mencej, usmiljenka, 32 let. — Ing. Pavel Cze- chak, želez. gradbeni nadkomisar, 33 let. — Karel Semen, vjshi davčni upravitelj v pok., 65 let. — Ivan Jaklič, posestnik, 56 let. — Mi- loš Josip Miklaveč, trgovec sin, dijak mešč. Šole, 16 let.

Aretacija dveh nevarnih zlikovcev. Na Karlovski cesti je zalotila ljubljanska policija nevarnega zlikovca, ki ima za seboj že štiri leta ječe radi raznih tatvin in vlovov. Je to policiji že prav dobro znani France Klemen, okrog 40 let star, ki je prišel šele 24. julija iz enoletne ječe. Stražnik ga je zalotil na Kar- lovski cesti, ko je nesel večji zavoj in se mu je zdel sumljiv, ker je imel z njim že bržkone opravka. Izkazalo se je, da je imel to pol srečno roko. Pri Klemenu so našli precejšen zavoj raznega manufakturnega blaga, dlje Din 2000 gotovine, nekaj dolarjev, francoskih fran- kov, češkoslovaških kron in pa italijanskih lir. Poleg tega je imel v posebnem žepu cel šop različnih ključev in pa vitrihov. To je vlovilec in tat najnevarnejše vrste, ki zna biti obenem tudi nasilen. To je pokazal lani 14. julija, ko ga je aretirala na Gosposvelski cesti policijski uradnik Zajdela s pomočjo enega stražnika. Takrat je, kot smo že svoječasno poročali, Kle- men napadel oba in je bil tako nasilen, da bi jima bil res skoro usel. Pri prvem zaslišanju je Klemen trdil, da se peča s tihotapstvom v Italijo in da je tudi od tam prinesel blago, katero je po mestu razprodajal. To blago pa je gotovo kje ukradeno. Policija je uvedla ob- sežno preiskavo in komur manjka podobno

blago, naj se zgodi pri njej. Klemen, ki ima gotovo še več tovarišev, ima na vesti gotovo tudi še več vlovov in tatvin, ki so bili v zadnjem času skoro na dnevnem redu. Vsekakor je napravila policija dober plen in je rešila družbo zopet za nekaj časa pred nevarnim postopanjem. Dalje je dobila ljubljanska policija obvestilo od žandarmerije iz Kranja, da so tudi tam prišli nevarnega ptiča in sicer nekoga Jakoba Cemžarja. Zalotili so ga pri tatvini kolesa. Povodom preiskave pa so ugotovili, da je tudi sodeloval pri vlovu v škofove zavode v St. Vidu, kjer je bilo ukradeni iz krojaške sobe za 3000 Din raznega usnja in obleke. Pri njem so dobili še en del tam ukradenega blaga. Oba nevarna vlomilca je izročila policija sodišču.

Obiskovalcem

velesejma nudimo ugoden nakup jesenskih oblek in ulstrov.

Jos. Rojina, Ljubljana.

Iz Štajerske.

ORLOVSKE SLOVESNOSTI NA VIDMU.

Celo Posavje nestrpno pričakuje orlovskih slovesnosti na Vidmu v nedeljo 30. t. m. Od izliva bistre Savinje v mater Savo pa tja doli do obmejne Sotle odmeva od vasi do vasi navdušen klic: V nedeljo gremo, se peljemo vsi na Videm, da se prepričamo o delovanju naših vrlih Orlov, da se z njimi navdušimo za naše vzvišene cilje in da se tudi z njimi porazveselimo. S celega Posavja dovažajo fantje visoke in nizke smreke, dekleta tekmujejo, katera fara bo napletla več vencev in pri vsem tem veselem delu vam je vriskanja in petja, kakor ga Posavje še ni slišalo. Videmčani sami se pa tudi v polni meri zavedajo dolžnosti, ki jih imajo do neštetihih trum gostov, ki bodo ta dan prihitele na Videm peš, na okrašenih vozovih, z vlaki itd. Videm, že od narave obdarjen z lepoto, kakor jih redko kje vidiš, si bo nadel praznično obleko, tako krasno, kakor še nikdar poprej, pripravil bo svojim gostom sprejem, kakršnega še niso videli. Posebno priskrben sprejem se pripravlja vrlih Savinčanom, katerih se obilo pričakuje. Zato se odzovi cela Savinjska dolina prisrčnemu vabilu Posavčanov ter pohiti v nedeljo v njihovo sredino na lepi Videm, kjer si bosta ta dan krepko stisnila roke k večni ljubavi in zvestobi razvijajoči se posavski in mogočni savinjski Orel.

Za sestanek in zborovanje Zveze slovenskih vojakov, ki se vrši prihodnjo nedeljo na Brezjah, vlada med bivšimi vojniki, možmi in mladeniči iz bivše Štajerske, veliko zanimanje, tako da obeta biti udeležba veličastna. Iz Maribora vozi posebni vlak že v soboto popoldne 29. t. m. ob 2.20 ter bo imel postanek na vseh postajah. Udeležnikom posebnega vlaka se pridružijo tudi bivši vojni kurati in sicer gg. profesor I. Bogovič iz Maribora, kaplana M. Ratej iz Zalca in P. Vesenjak iz Teharja pri Celju.

Iz Zg. Ponikve pri Zalcu. V nedeljo dne 23. avgusta t. l. se je ponovila v novi župni cerkvi sv. Pankracija pasionska igra »Klavdij« s prav dobrim obiskom, dasiravno tega vsled slabega vremena ni bilo pričakovati v toliki meri. Poleg domačinov so bili pri igri prisotni tudi mnogi gostje iz bližnjih župnij, posebno iz Sv. Petra v Savinjski dolini, Zalca, Gotovelj in St. Ilja. Med odmori in po igri je svirala priljubljena šenpeterska godba pod spretnim vodstvom svojega voditelja g. župnika dr. Jančiča. Igra »Klavdij«, dasiravno po svoji vsebini težka in polna resnih momentov, je bila po izpovedi gostov igralsko zelo lepo in spretno dovršena, to pa raditega, ker niso igralci podali igre zgolj mehanično, ampak tudi čustveno, tako da se je ob krasnih slikah marsikatero oko orosilo. Čast ponikovljanskim fantom in dekletom, da jih v prid novi župni cerkvi ni ustrašila preobčica poljskega dela ravno v tem času, da so se pričeli tako težke igrice in da so v ta namen žrtvovali že pičlo odmerjen čas potrebnega počitka. — Kakor se čuje, se bo igra »Klavdij« na željo v drugič ponovila v nedeljo dne 6. septembra t. l. v društvenem domu v Smartnem pri Velenju, kamor vabimo vse ljubitelje lepe umetnosti.

Gornja Radgona. Tukajšnje katoliško prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 30. avg. po večernicah v posejilnični dvorani Jalenovo štiridejansko dramo Dom. Sodelujejo domači in kapelski dijaki. Vabimo k obilni udeležbi.

Nova cerkev pri Celju. V nedeljo dne 23. avgusta je g. stolni prošt dr. Martin Matek instaliral v Novi cerkvi za kanonika štrasburskega kapitelja in za župnika v Novi cerkvi gospoda Pavla Žagarja. V izbranih besedah je g. prošt nato razložil pomen obredov in dolžnosti župnika in župljanov. Slovesnosti je prisostvoval tudi zastopnik celovškega škofa g. kanonik Trupej in še 18 duhovnikov tovarišev iz domačih škofij. Novemu kanoniku in župniku kličemo župljani: na mnoga leta!

V boju zoper grižo

in druge nalezljive bolezni je edino uspešno desinfekcijsko sredstvo »Sanitola«. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah. Proizvaja ga »Chemotechna«, Ljubljana. Mestni trg 10.

Sv. Krištof pri Laškem. V nedeljo dne 6. septembra po rani maši se bo vršil v pivnici v Laškem shod SLS za občinske volitve za občino Sv. Krištof. Govoril bo dr. Ogrizek.

IZ MARIBORA.

ALI JE RES PRIŠEL ČAS?

»Quieta non movere« — je zapisal z lastnoročnim podpisom pred časom g. Rasto Pustoslemšek in nastopil naenkrat za nedeljivost Slovenije, dočim je preje ravno isti »Narod« lomil kopje, da je dobro, če cvete v državi 33 oblasti.

»Menim, da je prišel čas...« pravi g. dr. Strmšek, ki je v »Taboru« 27. avgusta 1925, str. 193. z lastnoročnim podpisom objavil članek po gornjem naslovu. Zanima nas predvsem nekaj konstatacij, ki so nas presenetile. Res je, da je mogoče res, kar pravi dr. Strmšek o sebi, da mu postaja točno pred očmi, ko misli, da bo šlo še dalje tako. Tudi je mogoče res, da mu prihaja od srca, ko pravi dobesedno: »da smo prišli v šestletnih ustavnih bojih na vseh poljih v obupne razmere«. Res je, to pa pravimo mi, kar je g. doktor zapisal dobesedno: »uradništvo, ki bi naj bil steber državi, je izgubilo orijentacijo, ne zaupa več sebi, in ne državnim upravam, ki dokazujejo svojo moč le v premeščanju uradništv« in dalje: »ko ne bo uradnik samo v vetru zibajoče se stebelce...«

Gospod doktor! Ali ni ravno demokratska stranka uvedla pri nas režim, čigar posledica je bila gornja Vaša konstatacija glede uradništva? Ali ni slovenska javnost sto in stokrat poudarjala, da so se premeščitve diktirale od demokratske stranke? Gospod doktor! Kaj niste bili in ste še član ravno iste stranke, ki je premeščala uradnike vse vprek? Kaj niste menda bili Vi član celga glavnega odbora JDS? Menim, da je prišel čas... pravite in nadaljujete, da je treba takoj popraviti, kar se je glede uradništva izvršilo, da je postalo tako, kakor Vi omenjate. Menim, da je prišel čas... to si mi razlagamo tako, da je vendar prišel čas, ko ste tudi Vi to spoznali! Menimo pa tudi mi, da je prišel čas, da ste spoznali in Vam na tem spoznanju, četudi je pozno, vendarle bratsko čestitamo.

Otvoritev narodnega gledališča. Narodno gledališče bo otvorjeno proti koncu septembra z dr. Alojzija Remca premijero: »Zakletki grad«. Poznavalci njegovih del, katera so vsa doživela že premijero na našem gledališču, pripoznajo to delo kot najboljši Remčevih del. Lepa romantična vsebina, narodni duh izza časa naše zgodovine po prvem punktu bo gotovo častno rešila uvod v nadaljnje predstave. K temu Remčevemu delu se itak še povrnemo. Kakor izvedemo, bo obsegal bodi načrt naše drame vsa največja dela kulturnih narodov. Upozoril se bo Shakespeare: Beneški trgovec, Sofoklejev Ojdisus, Cankarjev Hlapec Jernej, nekatera dela Molièra, zastopana bodo domača, srbska, hrvatska dramatična dela. Neboj del se bo ponovilo iz prejšnje sezone. Ko izvedemo še natančnejši repertoar opere, nam bo lažje spregovoriti o našem gledališču daljšo besedo. Na vsak način pa mora baš iz tega gledališča izginiti vse, kar bi dalo povod kakršnemukoli šušljanju izza kulisa, kakor se je to zgodilo lansko leto, mora izginiti vse, kar bi dalo povod, da se občinstvo ne bi z ljubeznijo oklepalo tega zavoda, in mora nas in upravo prevzemati nad vse realno dejstvo, da je baš to gledališče zelo, zelo odvisno od javnosti kot tako. Gledališče je naše kulturno ognjišče in v tem pravcu bomo stali na strani kot neizprosni čuvarji tega namena v bodoči sezoni.

Potovalne knjižnice. Prosvetna zveza v Mariboru more dati potovalne knjižnice na razpolago. Kateri izmed večjih krajev ali fara bi si jo želel, naj se javi v »Prosvetni zvezic«, kjer bo dobil tudi vse pogoje in navodila.

Osebnost. Kakor je »Slovenec« že omenil, je dobil g. profesor Ivan Mazovec stalno mesto profesorja srbo-hrvaščine na tukajšnji državni realki. Nam se sedaj, ko je predstavitev že definitivna, zdi povrh vsega še to čudno, zakaj je omenjeni gospod profesor dobil mesto baš na realki, ker je na tem zavodu že definitivno nastavljen slavist dr. Maks Kovarčič, ki pa poučuje, četudi je na realki nastavljen, na državnem moškem učiteljskišču.

Kje je gospod Maksimović? Nekaterim listom je notranji minister g. Maksimović s svojim zadnjim prihodom zmešal vsa pota. Po vseh toplicah so ga videli v prihodnjih dneh, celo na Češkem in Francoskem in Beogradu, gospod minister pa se je 24. in 25. t. m. lepo sprehajal po Mariboru v družbi z velikim županom dr. Pirkmajerjem in polic. nads. g. Kerševanom!

Neumesten sklep. Mestni svet mariborski je sklenil, da se odpove splošni uradniški menzi v Kazini prostor. V ta prostor naj bi se preselila študijska knjižnica, v sedanje prostore študijske knjižnice pa bi se preselil mestni stavbeni urad, ki se mora izseliti na podlagi opetovanih in deloma ostrih dopisov hišnega lastnika, kjer je bil stanovanjski urad do sedaj. Razumljivo je, da je ta sklep ne malo razburil člane uradniške menze, predvsem pa njeno vodstvo, ki nima pod milim Bogom prostora, kamor bi sedaj vselilo svojo menzo, zlasti ko omenjeni sklep od vodstva zahteva, da se menza izseli »takoje«, kar je tehnično vprav nemogoče. Konstatiramo, da

je uradniška menza največji uradniški abonement v Mariboru, da je s svojo režijo znatno vplivala na znižanje abonementa v drugih restavracijah; da je dalje oskrbovala stotino uradnikov z izbrano postrežbo po zgledu drugih mest, da je bila vobče socialna institucija kateksohen. Tudi smo prepričani, da je ta sklep najbolj neumesten baš sedaj, ko se pričenja sezona, ko se uradništvo vrača iz počitnic in ni mala stvar toliko uradnikov v par dneh drugam spraviti pod streho. Na drugi strani pa bi bil ta prostor ne baš najbolj primeren za študijsko knjižnico. Apeliramo na občinski svet, da to institucijo vzame pod svojo zaščito!

Posnemanja vredno. Hranilnica in posojilnica kat. mojstrov v Mariboru je na svoji seji dne 26. t. m. sklenila dati društvu kat. rokod. pomočnikov v Mariboru ob priliki proslave društvene 70 letnice obstoja 1000 Din podpore. — Vse udeležence proslave, zlasti one iz društev Ljubljana, Vrhnika, Novo mesto prosimo, naj nam nemudoma javijo število radi prenočišč! Udeležence opozarjamo že danes na izlet, ki ga priredi društvo po proslavi Fala-Duh-Ruše (karbidna tovarna).

Osebnost. Profesor g. Ivan Favaj je premeščen s tukajšnje realka na gimnazijo. Osebnost. G. Franc Gomilšek, župnik pri Sv. Benediktu v Slov. Goricah, je bil te dni pripeljan v tukajšnjo bolnico, da prestane operacijo. Vnetemu prosvetnemu delavcu želimo skorajšnjega okrevanja!

Socialistična agitacija. Odkar nimajo socialisti več v oblasti mariborske občine, je seveda naša komunalna politika vobče škodljiva. Če gredo socialne ustanove lepo naprej, gospodje socialisti jih seveda ne pripoznajo, če pa jih že morajo pripoznati, ker so dejstva močnejša od obljub, pa spet pravijo, da so jih oni že preje imeli v »glavi«. Da pa javnost nanje ne pozabi, skrbijo gospodje z raznimi vprašanji in interpelacijami na župana, da se »Volkstimca« zopet oglasi o »delu« svojih zastopnikov v občinskem svetu. O tem svojem »velikopoteznem« delu je treba seveda poučiti volivce. Po ponesrečenem generalnem pohodu v dneh 14.—15. t. m. so se spravili na manjše sestanke in radovednim poslušalcem dajejo temo svojih govorov: »Ljudstvu škodljiva občinska politika«, »v državi nas hočejo s carino izstradati« itd. Za agitacijo svojih sestankov po gostinah imajo originalne agitatorje. Kot »Vopratrul« pošljejo par ljudi s polnimi žepi vabil, da se pri razgovoru pridobi udeležba. Do konca tega meseca prirede pet večjih sestankov za razne okraje, kjer ne manjka klincev proti narodnemu bloku. Radičević izdajalski politiki, specialno proti klerikalcem itd. Če omenimo, da je največ govora o »škandalih v mariborskem obč. svetu« in naravno — brez podlage — bi končali poročilo brez kritike govorov posameznih govornikov, ker menda itak gospodje sami sebi ne verjamejo. Kadar boste pa razlagali komunalno politiko resno, pozitivno, nam je debata dobrodošla!

Nova profesorska imenovanja. Na mariborski drž. gimnaziji je dobil mesto profesorja veronauka g. Alojzij Rezman, stol. kaplan, mesto profesorja veronauka na drž. ženskem učiteljskišču g. Franc Osterc, uradnik škof. pisarne, mesto profesorja veronauka na drž. realni gimnaziji v Murski Soboti g. Alojzij Pavlič, kaplan v Vidmu.

Meška kaznilnica v Mariboru prevzame od 10. sept. 1925 naprej domačo prejo v tkanje. Bogatega berača je aretirala naša policija. Mož je rodom Hrvat in se piše Tomo Tomašič. Pri njem so našli v notranjem žepu 924 Din, na mečah leve noge pa je imel navoznihi še 4000 Din. Pri njem so našli tudi točen dnevnik, v katerem so označeni vsi kraji, katere je obiskal in tudi koliko je v vsakem kraju dobil.

Odprodaja!

Radi preselitve odprodajamo vso zalogo manufakturnega blaga, galanterije in usnja po globoko znižanih cenah. — Ne zamudite ugodne prilike!

»Danica« :: Majzelj & Rajšelj
Ljubljana, Turjaški trg št. 1.

IZ CELJA.

Orlovske slovesnosti na Vidmu. Naznaniamo vsem, ki se udeležijo orlovskih prireditve na Vidmu, da je na vseh progah dovoljena polovična vožnja. Vsak naj kupi celi vozni listek in si ga pusti žigosati z mokrim žigom pri blagajni. Na Vidmu voznega lista ne sme oddati. Na telovadišču bo dobil vsak legitimacije, da se je udeležil orlovskih prireditve. Celjani, Orli, pevec in drugi se odpeljemo iz Celja ob 7. uri in četrni s tem vlakom se odpeljejo tudi Savinjšani. Vrnemo se zvečer ob 8. Vlak iz Celja in nazaj stane 21 Din. Torej v nedeljo vsi na Videm med naše brate Posavčane!

Radi obtožbe goljufije in poneverbe je bil aretiran neki Šofer, Rus po narodnoseti, ki je služboval pri autotaksem podjetju Fr. Kokole. Zaračunaval je namreč gostom, ki jih je prevažal, višje zneske, kot je bilo po tarifi dovoljeno in si je difference med inkasiranimi in dovoljenimi zneski sam pridržal. Oddan je bil v zapore okrožnega sodišča.

Umrl je v nedeljo dne 23. t. m. g. Anton Dolenc, oče Antona Dolenca, sodnega uradnika na akraini sodniji.

Izginil je en teden po Veliki noči Jožef Kobola, tovarniški delavec iz Spodnje Hudinje v celjski okolici, ki je star 25 let. Od doma je odšel en teden po Veliki noči in se od tedaj še ni vrnil domov. Starši so seveda v strahu, da se je njegovemu sinu kaj pripetilo in to toliko bolj, ker se po mestu širi govorica, da je bil v okolici Laškega povežen nek človek, ki mu je bilo ime Jože. Istinitost teh vesti pa ni bilo mogoče še ugotoviti in obstoja vsled tega še upanje, da pride zgubljenec še domov.

Imenovan je bil za stalnega strokovnega učitelja na celjski deški meščanski šoli g. Fr. Cilinšek, ki je bil dosedaj nameščen v Celju.

Prosta stanovanja. Razpisana so po stanovanjskem sodišču I. stopnje naslednja stanovanja: Celje, Kralja Petra cesta št. 37, Božiček Fran, 3 sobe, 1 kuhinja. Celje, Kralja Petra c. št. 16, Celjska posojilnica, 4 sobe, 1 kuhinja in pritlikline. Braslovče, Podvrh št. 25, Turnšek Anton, 2 sobi, 1 kuhinja. One stranke, ki so glasom zakona zaščiteni, se pozvane, da v roku 5 dni t. j. najkasneje do dne 31. avgusta popoldne zaprosijo v pisarni stanovanjskega sodišča za dodelitev enega navedenih stanovanj.

IZ TRBOVELJ.

Prestavljanje uradništva in učiteljstva. Še za časa PP vlade je bil prestavljen iz Trbovelj postajenačelnik Turk. Mož je živel samo za svojo službo in se za politiko ni menil, tako da so mu naši demokrati očitali, da ga pogrešajo na demokratskih sestankih. Upalo se je, da se spriči spremembe vlade premeščenje ne bo izvršilo, toda zaman. Drugi, ki je prejel še pod PP vlado dekret, da je službeno premeščen iz Trbovelj, je stalni učitelj Velkavrh, velik Sokol in govornik na vseh narodnih prireditvah. A mož je držal bolj z radikali. Zanj se je interveniralo pri raznih radikalnih ministrih, pa ni nič pomagalo; mora iti. — Iz Hrastnika gre nadučitelj Lebar. Mož je odnekad demokrat, Sokol in član UJU. Je pa sicer tolerant mož in baje čita včasih tudi »Slovenec«. Prosil je od tukaj stran, ker bi bil sicer moral iti. Na njegovo mesto pride g. Roš. Splošno se je mislilo, da bo PP vlada vse te prestavitve razveljavila, pa se je javnost, kakor se vidi, varala.

Iz ostale Jugoslavije.

Zagrebske slaščičarje in sladoledarje je v sredo vzel v delo posebna mestna komisija in preiskovala njihove obrate. Komisija je ugotovila v večini obratov silno nesnago in nered. Tudi osobe je bilo do skrajnosti umazano in zanemarjeno. Komisija je morala več lokalov zapreti, lastnike pa je priporočila obrtni oblasti. Komisija je pregledala tudi poulične prodajalne slaštic in one po barakah in tudi tam našla na neverjetne stvari in bo veliki večini teh odvzela prodajno pravico.

Velika afera na zagrebski carinarnici. Delniška družba »Astra« je prejela iz inozemstva 7 cistern petroleja. Carinske deklaracije so bile v redu in blago so od carinarne odpeljali. Carine pa ni nihče plačal, ker so deklaracije neznano kam izginile. Država je oškodovana za 815.000 dinarjev.

Prva mešana gimnazija v Belgradu. Kralj je podpisal ukaz, da se v Belgradu temeljem čl. 4. zak. o srednjih šolah otvori v Belgradu prva štirirazredna mešana gimnazija.

Adaptacije v zagrebski vladni palači za kraljev obisk. V vladni palači v Zagrebu z veliko naglico pripravljajo prostore za kralja in kraljico, ki prideta meseca oktobra s svojim spremstvom v Zagreb in ostaneta tamkaj celi mesec.

Zborovanje cerkvenega sveta zagrebske nadškofije. Dne 25. t. m. je začela v Zagrebu zborovati sinoda zagrebske nadškofije, prva od 1. 1902.

Zopet trgovci z dekleti v Zagrebu. V Zagrebu so včeraj aretirali natakarkja Herniča, ki je hotel neko dekle, katero je v to svrhu opijanal z opijem, oddati v javno hišo v Bosni. Hernič je imel radi enakega zločina že lani opraviti z oblastmi.

Nadzorstvo nad poselskim zavodi v Zagrebu. Ker se je povodom zadnjega zvodniškega procesa v zavodu dokazalo, da se v teh zavodih nabirajo dekleta za javne hiše, je prevzel sedaj nadzorstvo nad njimi npravstveni policijski urad. Izšla je odredba, glasom katere smejo dekleta v teh zavodih ostati samo po osem dni; ako v tem času ne najdejo službe, jih po odgonu pošljejo v domovno občino.

Težka avtomobilska nesreča v Bosni. Dne 25. t. m. je poštni avtomobil, ki vozi med Jajcem in Banjaluko, zadel na kup kamenja iz odletel 18 m globoko v reko Vrbas. Konduktar se je do smrti pobil, trije potniki Nemci so dobili težke poškodbe, en potnik je pa tako srečno padel v vodo, da se je skoraj brez vsakih poškodb rešil. Avto se je popolnoma razbil, vso pošto je odnesla voda.

Kongres ribiških zadrug v Splitu. Te dni se je vršil v Splitu kongres dalmatinskih ribiških zadrug. V sprejetih sklepkih je kongres ugotovil, da se da ribištvo dvigniti in pospešiti le potom zadrugištva, ki naj mu nudi država vsestransko pomoč. V podrobnostih navajajo sklepi najnujnejše zahteve: ustanovitev poizkusnega oddelka za ribarenje na visokem morju, ureditev racionalnega ribnika ob ustju Neretve, ustanovitev dveh ribiških šol v Dalmaciji in Hrv. primorju, revizija zak. narčta o ribolovu itd.

Sporazum med radikali in radičevci v Sarajevu. Za občinski svet v Sarajevu so sklenili radikali z radičevci sporazum, po katerem pride v svet 10 radikalov in 9 radičevcev. V svet pride tudi 5 židov, ki bodo kot jeziček na tehtnici igrali lahko važno vlogo.

Občinske volitve v Senju. Pri občinskih volitvah v Senju je dobila radičevska lista 10 odbornikov, pravaši 4 in orjunaši 2 odbornika.

Nevarna banda. Te dni je gospodarila po zagrebški okolici lopovska družba, ki je napadla in oropala več oseb in izvršila nasilje nad neko delavko. Zagrebška policija je napravila pogon in aretirala šest moških, v katerih so napadeni spoznali roparje.

Svinja požrla otroka. V vasi Studenici v Bosni je odšla žena tovarniškega delavca Čosiča za nekaj minut iz hiše in pustila svojega otroka brez nadzorstva. V ženi odsotnosti pa je prišla v sobo svinja, ki je na tleh se igrajočega otroka požrla. Ko se je mati vrnila, je našla le še nekaj kosti svojega otroka na tleh.

Iz Primorske.

Nesreča italijanskih raziskovalcev v Čičariji. Te dni je oddelek planincev in jamskih strokovnjakov, opremljen z vsemi potrebnimi pripomočki, odšel iz Trsta, da preišče jamo pri Buzetu v Istri. Raziskovalci so prodrli 430 m globoko, ko jih je cav. Boegan telefonično nujno pozval, naj se takoj vrnejo na površino. Pripravljala se je namreč nevihta, a v jamo se iztekajo tri hudourniške struge. Predno so mogli raziskovalci doseči izhod se je vlija strašna ploha, utrgal se je oblak in voda je zalila jamo. Vse telefonske zveze z raziskovalci so se potrgale in električne luči so ugasnile (bilo je popolnoma). 8 raziskovalcev je zatekla voda v globini nad 130 m, Boegan je takoj brzojavil po pomoč v Trst. Reševalno delo je bilo vsled neprestanih usadov zemlje zelo oteženo. Vendar so rešili vse raziskovalce, samo dva domačina: Karol in Blaž Božič, ki sta se kot delavca pridružila ekspediciji, sta v jami našla smrt. Blaž Božič se je bil ob padcu v globino oprjel enega izmed raziskovalcev in se mu zagrizel v obleko, tako da se ga je ta, v borbi za življenje, komaj osvobodil.

Hudo prizadeta redicina. Na Ravneh pri Tolmini je umrl 26. t. m. tamonjski posestnik g. Anton Manfreda, vulgo Miklav. Pokojni je bil blag človek in zelo priljubljen v vsem okraju. Med boleznijo sta mu umrli 2 sina in hči v nežni mladosti, preostali so tudi bolni. Nesreča v znani družini je zbudila globoko sožalje med prebivalstvom v tolminskih vaseh.

NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI.

Repertoar opere in drame od 29. avgusta do 8. septembra 1925.

29. avgusta. Opera a) Mascagni: Cavalleria rusticana; b) Glumači, slavnostna predstava.

30. avgusta. Drama. Golar: Vdova Rošinka. — Opera. Offenbach: Hoffmanove pripovedke.

31. avgusta. Drama. Petrovič: Vozel (Čvor), premijera.

1. septembra. Opera. Verdi: Aida.

2. septembra. Drama. Mannes: Pegica mojega srca, premijera.

3. septembra. Opera. Cornelius: Bagdadski brivci.

4. septembra. Drama. Petrovič: Vozel.

Začetek opernih predstav vedno ob pol 8 zvečer; začetek dramskih predstav ob 8 zvečer. — Predprodaja vstopnic od petka dalje pri dnevni blagajni v operi od 10 do pol 1 in od 3 do 5 popoldne.

V. Ljubljanski vzorčni velesejem.

USNJARSKA IN ČEVJARSKA INDUSTRIJA.

Priprave za letošnje velesejmsko prireditve so v polnem teku in velesejmska uprava računa letos z mnogo živahnijšim prometom kot lani. Posamezne razstavljajoče industrijske vrste pripravljajo veliko reklamo in računajo s pozitivno trgovino. Po informacijah, ki jih dobivamo od industrijev in trgovcev, kakor tudi po pripravah lahko sodimo, da se bo mnogo razpečalo v čevljarstvu in usnjarski industriji, ker je bila zadnja sezona precej slaba in se je začela sedaj zelo ozivljati. Zaloge veletrgovcev so precej majhne in ker je vsled novega carinskega zakona uvoz inozemskih čevljev otežčen, se s si-gurnostjo pričakuje dober razvitek. Zvišanje cen pod takimi razmerami ni izključeno in bi kupovalci dobro storili, ako bi se pravočasno založili. Opaža se nekaj, kar do sedaj ni bilo navadno, t. j. da so povpraševanja pred sejmom zelo velika in se še v krogih domače čevljarke industrije, ki je pokazala v preteklem letu zelo velik napredek, gleda z upanjem na uspeh velesejma. Žalibog vlada še med širšimi ljudskimi krogi velik predsodek proti tovarniškemu čevlju, specijelno proti domačemu izdelku, čeprav je ta inozemskim proizvodom najmanj enako vreden, pri tem pa mnogo cenejši. Da izpodbije ta predsodek, je glavna naloga naše čevljarke industrije. Letošnji velesejm ji nudi najboljšo priložnost za izpeljavo te naloge.

Tvrdka Karol Pollak d. d. v Ljubljani hoče dati vsakomur priliko, da se na lastne oči prepriča s kašno natančnostjo se izdeluje tovarniški čevlji. Ravno v tem oziru so razširjeni v najširših krogih napačni nazori. V to svrhu priredi tvrdka Pollak v času od 31. avgusta do 5. septembra 1925 vsak dan vodstva s pojasnili po celotni čevljarni. Nakaznice, ki vsebujejo natančne podatke dneva in ure, se bodo izdajale brezplačno interesentom v razstavnem paviljonu tvrdke Karla Pollak, v glavnem hodniku, v sredini, desno. Otroci pod 14. leti nimajo pravice do nakaznice. Vsaka nakaznica velja samo za eno osebo. Čas vodstva se mora iz tehničnih razlogov striktno držati in prepozno došli se naslednjega vodstva ne bodo mogli udeležiti, ker se iz tehničnih razlogov more pritegniti k eni skupini samo določeno število. Firma prosi, da se udeleženci strogo pokorijo navodilom vodečih organov, da se ne dotikajo obratujočih strojev etc., ker tvrdka ne more prevzeti nobene odgovornosti za vsled lastne nepazljivosti nastale nesreče.

V interesu prosvete in izobrazbe našega prebivalstva najtopleje pozdravljamo to ljubljeno tvrdkino uslužnost in priporočamo vsakomur, da ne zamudi te prilike, da si ogleda enega izmed najmodernejših obratov Jugoslavije, in pozdravljamo vsako drugo podjetje, ki bo tudi kaj podobnega posestnikom sejma nudilo v korist trgovske izobrazbe in praktičnega pomena na tem sejmu.

HIGIENSKA RAZSTAVA.

Ob priliki velesejma lanske leto se je priredila tudi higienska razstava, ki je pokazala, da je tak način higienske propagande zelo uspešen. Pozdravljati je zato misel, da se bo letos higienska razstava zopet vršila in to v povečanem obsegu. Razstava bo zavzemala ves paviljon L, kjer je bila lanske leto lovška razstava. Cela prireditev je jako okusno zamišljena, še več kot to pa je dejstvo, da bo gotovo radi obilice razstavnega materiala in njegove kakovosti ter načina razvrstitve po uspehu nadkriljevala lansko.

Razstava je razdeljena v oddelke, ki so urejeni po strokah medicine, predvsem pa je zastopana profilaktična smer medicine. Ustroj človeškega telesa nam kaže anatomske in histološke oddelke s številnimi slikami, modeli in preparati. Natančnejši ustroj posameznih delov telesa pa bo videti po drobnogledih. Nov svet se odpre očem lajka, zanimiv svet poln čudes.

Materi, ki se zanimajo za prospeh svojega otroka in dojenčka, se bodo mogle po- učiti v oddelku za higieno dojenčka in malega deteta. Videli bomo tudi razne slike in modele, dalje vzorce higienске in nehigienске otroške sobice in to v luksuzni pa tudi v skromni opremljeni.

Eden najvažnejših je protialkoholni oddelak, ki skuša uploviti z raznim statističnim materialom, s preparati organov, ki so poškodovani po uživanju alkohola, vzgojno na mladino kot tudi na odrasle. Tam bodo razstavljene slike s statistiko socialne gospodarske škode alkoholizma. Modeli kažejo hranilno vrednost opojnih pijač v primeri z drugimi hranili.

»Skrbi za svoje telo«, je geslo oddelka za osebno higieno. Razstavniki material so tu lepe slike, ki na vsakega naravnost magično uplivajo, da uvidi, da je negovanje in utrjevanje telesa v današnji težki dobi nujna potreba.

V oddelku za spolne bolezni, ki je nameščen v separatnem oddelku sredi paviljona, bomo videli vso grozoto teh bolezni, uničene telesne dele, ogromno škodo v socialnem pogledu. Ogled tega oddelka je dovoljen samo odraslim.

Oddelak za ženske bolezni je tudi nameščen v posebnem oddelku, v katerega je dovoljen vstop samo odraslim. Ta oddelak je že lanske leto vzbujal veliko zanimanje, še bolj pa bo to letos, ker je gradivo obširnejše.

Naše gospodinjice bi se morale dalje časa ustaviti v oddelku za živila. V jako lepih nazornih modelih je natančno razložena hranilna vrednost različnih živil glede na to, koliko vsebujejo beljakovin, maščob, ogljikovodikov in vode.

Oddelak za šolsko higieno, dalje za stanovanjsko in naselbinsko sicer ni obširen, pač pa po svojem materialu tembolj zanimiv. — Kirurško-operativni oddelak kaže rezultate današnje moderne operativne tehnike v mnogih preparatih in statistikah.

Najobširnejši je oddelak za nalezljive bolezni, ki vsebuje najrazličnejši nazorni material. Iz svetovnih, kot tudi naših domačih statistik, slik, preparatov, modelov in vzorcev, je mogoče spoznati vse nalezljive bolezni, njih vzroke, potek in obrambo zoper nje. Ravno v boju z nalezljivimi boleznimi je treba temeljitega pouka, zato se bo vsak gotovo dolgo pomudil v tem oddelku. Lesena stenska tabla kaže gibanje nalezljivih bolezni v Sloveniji v celem letošnjem letu in v poslednjem tednu.

Najlepši oddelak pa je namenjen oddelku za boj proti jetiki. Pouk o tej bolezni je najvažnejši in najpotrebnejši, saj umira v naših krajih največ ljudi na tej bolezni. Obiskovalec bo dobil v tem oddelku natančno sliko o nastajanju, razširjanju in zatiranju jetike. Tukaj naj se posebno pouči naša mladina, ki je tej bolezni prav posebno podvržena. Bolniki naj pa tudi dobe primeren pouk, da bodo varovali druge pred to boleznijo in sebi podaljšali življenje.

Velikega pomena je, da se vrši higienska razstava istočasno z velesejmom. Velike množice obiskovalcev, ki jih privabi naša največja

gospodarska institucija — Ljubljanski velesejm — si bodo mogle ogledati tudi higiensko razstavo. Načela higijene, ki bi se bila sicer razširila na manjše število ljudi, bodo mogla tako prodrati med širše plasti ljudstva, kar je gotovo namen razstave.

Z veseljem pa je pozdravljati odločitev merodajnih činiteljev, ki so odredili, da se razstava po velesejmu ne bo zatvorila, pač pa ostala stalna kot »Higienski muzej«.

SLAVNOSTNA PREDSTAVA.

V soboto, dne 29. t. m. na dan otvoritve V. ljubljanskega velesejma se vrši v opernem gledališču slavnostna predstava na čast udeležencev velesejmske otvoritve; pojeta se priljubljeni in efektivni operi Cavalleria rusticana in Glumači. Pri tej predstavi se predstavijo naši gledališki publiko nekateri novo aganzirani člani Narodnega gledališča v Ljubljani in sicer dami Marija Jenikova, ki poje mladodramatsko partijo ter gospa Štefka Poličeva, ki je aganzirana kot operna subreta. Gospa Poličeva poje v Cavalleriji Lolo, gospa Jenikova pa v Glumačih Neddo. Novoaganzirani lirski bariton g. Aleksander Balaban, ki je že znan ljubljanskemu občinstvu iz predlanske sezone, je zopet obvezan za naš odter poje prvič Alfijsa v Cavalleriji. Kot Kanio nastopi junaški tenor Dimitrij Orlov, ki je koncem lanske sezone gostoval na naših deskah s prav odličnimi upehi. Pevec vloge Tonja v Glumačih je junaški baritonist Pavel Holodkov, ki je v minulih letih priredil v Ljubljani dva koncerta, ki sta nam ga pokazala kot peveca najodličnejših sposobnosti. Poleg njih nastopajo naši ljubi, priznani domači umetniki in sicer gospa Thierryjeva kot Santuzza. Ropsova kot Lucija in Turidu-Kovač v Cavalleriji rusticani, dočim poje Silvijsa-Šubelj in Beppa Mohorič v operi Glumači. Po predpripravih in odlični zasedbi sodeč bode ta predstava v vsakem pogledu dovršena. Režija je v rokah režiserjev Bučarja odnosno Sesta, dirigirata pa Nefat in Balatka. Predprodaja vstopnic pri dnevni blagajni od jutri dopoldne dalje

Stanovanjski urad ljubljanskega velesejma posluša v permanenci od 27. t. m. naprej na glavnem kolodvoru (baraka med restavracijskim vrtom in skladiščem). Številka telefona 736

Opozorilo razstavljalcem velesejma. Razstavljstvo velesejma naproša vse razstavljalce, naj bodo z opremo dodeljenih koj in razvrstitvijo razstavnega blaga že v petek, dne 28. t. m. popolnoma gotovi. Je to v interesu razstavljalcev samih, kakor tudi sejsmske uprave, da se v soboto dopoldne ob priliki tvoritve reprezentira odličnim gostom letošnji velesejem kompletno dovršen.

Lastnike privatnih paviljonov na sejmšču opozarja sejsmska uprava, da morajo biti paviljoni do dne 27. t. m. renovirani, kakor zahtevajo tozadevna določila. V nasprotnem slučaju bo sejsmska uprava žal primorana, da da uredi privatne paviljone na stroške lastnikov. Inženjer sejsmskega urada je strankam z nasveti vedno na razpolago.

Permanentne legitimacije ljubljanskega velesejma veljajo letos izjemoma tudi za brezplačni vstop na vinski prostor po 6 zvečer, na kar zlasti opozarjamo naše občinstvo, da se pri nakupu raje odloči za legitimacije kot za navadne vstopnice za enkratni obisk.

Številno razstavljalcev na letošnjem velesejmu. V ljubljanski velesejm bo nudil sila pestro sliko. Iz Slovenije razstavi 442 tvrdk, iz Hrvaške 54, iz Srbije 14, iz Avstrije 21, Čehoslovaške 37, Francije 6, Italije 23, Nemčije 30, Rusije 1, Švice 5, Amerike 13, Angije 7, skupaj torej 653 tvrdk.

Otroka kapitana Granta.

(Potovanje okoli sveta.)

Francoski pisal Jules Verne. — Poslovenil A. B.

Glenarvan ni hotel napraviti pogreške, ki jo je bil naredil Hanibal v Kapui, zato je dal ob desetih zjutraj znamenje za odhod. Pred odhodom pa so še napolnili z vodo usnjene mehove. Konji so bili docela spočiti, zato so bili tudi zelo živahni. Skoro ves čas so jezdili v dirku. Pokrajina je postajala čimdalje vlažnejša, zato pa tudi rodovitnejša, vedno pa še naseljena. Oba dneva, to je drugega in tretjega novembra, se ni pripetilo nič posebnega. Zadnjega dne zvečer so se potniki, utrjeni po dolgi poti, utaborili na koncu Pamp, na meji province Buenos Ayres. Talcahuanski zaliv so bili zapustili 14. oktobra. Tako so torej v dvaindvajsetih dneh naredili štiristopetdeset milj, to se pravi, da so imeli že skoro dve tretjini poti srečno za sabo. Naslednje jutro so prekoračili mejno črto, ki loči argentinske poljane od pampskih pokrajin. Tam je Talkav upal srečati indijanske glavjarje, v kojih rokah so se po njegovem mnenju brez dvoma nahajali kapitan Harry Grant in njegova tovariša kot sužnji.

Od štirinajstih provinc, ki jih šteje argentinska republika, je najobširnejša in najbolj obljubena provinca Buenos Ayres. Na jugu meji med 64. in 65. vzporednikom na indijanske pokrajine. Vsa dežela je čudovito rodovita. Nenavadno zdravo podnebje vlada na tej ravnini, pokriti z bujnimi travami in s vrtnicami, visokimi kot drevje. Poljana je popolnoma ravna prav do vzhajajočega Tandil in Tapalken.

Odkar so popotniki prekoračili reko Guaminí, so mogli z velikim zadovoljstvom ugotoviti, da je toplota veliko bolj umerjena. Povprečna toplota ni znašala nikoli več kot 17° C, menda radi silnih in mrzlih ve-

trov iz Patagonije, ki neprenehoma stresajo ozračje. Po tolikih nadlogah, ki sta jih prinesla s seboj suša in vročina, sedaj ne ljudje, ne živali niso imeli vzroka, pritoževati se. Živahno in zaupno so popotovali naprej. Pa naj je dejal Talkav, karkoli je hotel, pokrajina se je zdela popolnoma neobljudena ali, da se izrazimo boljše, popolnoma »razljudena«.

Črna proti vzhodu je tekla pogosto ob obali ali čez mala jezera, ki so imela sedaj sladko, sedaj slano vodo. Na bregovih in v gostem grmovju so skakali lahko krili stržki in prepevali veseli škrljančki v družbi pisanih »tangare«, ki po barvi lahko tekmuje z iskričimi se kolibri. Ti ljubki ptički so letali veselo sem in tja, ne da bi se menili za paradne škorce, ki so mogoče stopali po strmih bregu in se košatili s svojimi epoletami in rdečimi ovratniki. Na trnjevem grmu se je zibalo kot zamorska zibelka viseče gnezdo anubijevo, po bregovih lagun so se sprehajali v pravih pravcih oddelki krasni flamingi in razprostirali v vetru svoje živordeče peroti. Popotniki si videli njihova gnezda, ki jih je na tisoče skupaj in imajo obliko odsekanega stožca. Flamingi se za popotnike niso kar nič zmenili. To pa ni bilo po volji učenjaku Paganelu.

»Že dolgo časa, je pravil majorju, me ima rado- vednost, kako letajo flamingi.

— Res? je zazdehal major.

— Sedaj, ko se mi je ponudila priložnost, jo moram porabiti.

— Kar porabite jo, Paganel.

— Pojdite z menoj, major! Pojdi tudi ti, Robert!

Treba mi je prič.

Tako je Paganel pustil ostale tovariše naprej, sam pa je bil nameril z majorjem in Robertom Grantom proti flamingom.

Ko se je že dosti približal, je ustrelil. Vendar pa puške ni nabasal, ker bi za nič na svetu ne hotel no nepotrebnem ustreliti ptica. Kakor da so se na-

menili, so vsi flamingi naenkrat odleteli. Paganel jih je z daljnogledom pozorno opazoval.

»No, je dejal majorju, ko je jata izginila, ali ste jih videli leteti?

»I kakopak, je odgovoril Mac Nabbs. Kdor ni slep, jih je moral videti.

— Ali se vam zdi, da so v letu podobni pernatim puščicam?

— Kaj še!

— Niti najmanj, je pristavil Robert.

— Saj sem dejal, je povzel učenjak, in obliče mu je zažarelo od radosti. Vendar pa to ni oviralo najponosnejšega od skromne učenjaške družbe, mo- jega slavnega rojaka Chateaubrianda, da ne bi napra- vil te slabe primere med flamingi in puščicami! Ej, Robert, kot vidiš, je primerjanje za govornika zelo opasna reč. Varuj se ga vse življenje, rabi ga samo v najhujši stiski!

— No, ali ste sedaj potolaženi? je dejal major.

— Kaj potolažen! Blažen!

— Jaz tudi. Sedaj pa poženimo konje, zakaj za- voljo vašega slavnega Chateaubrianda smo zaostali za celo miljo.

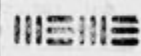
Ko je Paganel dohitel ostale tovariše, je našel Glenarvana v živem razgovoru z Indijaneem, ki ga po vsej verjetnosti ni mogel razumeti. Talkav se je pogosto ustavljal in opazoval obzorje, in vsakokrat se mu je začrtalo na obrazu veliko začudenje. Ker je Glenarvan videl, da nima pri roki običajnega tol- mača, je poskusil povprašati Indijanca, toda zaman. Tako je torej nestrpno pričakoval učenjaka:

»Pridite že vendar, prijatelj Paganel, s Talkavom se kar ne moreva razumeti.«

Paganel se je pogovarjal par minut s Patagon- cem, nato se je obrnil k Glenarvanu:

»Talkav,« je dejal učenjak, »se čudi slučaju, ki je res nenavaden.«

— In to je?

»Cirilova knjižnica« v Mariboru
je izdala dosedaj 15 zvezkov, ki obsegajo večinoma prevode iz svetovnih literatur (angleške, francoske, italijanske). — Vso priporočila književni odbor v Ljubljani.

Gospodarstvo.

Hmelj.

Tvrška Benjamin Schwarz & sinovi v Auseka ceni letošnji pridelek hmelja v Češko-slovaški na 111.000—124.000 stotov po 50 (lanski pridelek 200.000 stotov), svetovno produkcijo pa na 925.000—1.019.000 stotov (lanska produkcija je bila 1.340.000 stotov). Svetovni konzum taksira tvrška na 1.112.000 stotov.

K tem številkam pripominja poročilo tvrške: Prištevisi velike zaloge hmelja v Angliji, je svetovna potreba hmelja gotovo popolnoma krita; če pa smatramo evropski kontinent, ki sprejema le male množice hmelja evropske provenijence, posebno konzumno enoto in če upoštevamo izvoz v prekomorska ozemlja iz evropskega kontinenta, ki znaša približno 60.000 stotov in končno rastoči konzum piva, pridemo do zaključka, upoštevaje zaloge pivovarstva s 5%, da je računati z ne majhnim primanjkljajem za evropsko kontinentalno konzumno enoto.

Z ozirom na zadnje veliko povišanje cen hmelju je poslala Obrambna zveza pivovarstva v Čehoslovaški svojim članom izčrpano tržno poročilo, v katerem pravi med drugim: Mi upamo trdno, da bo nastopilo na tržišču s hmeljem zopet pomirjenje. Vsak ve, da se bodo letošnje cene hmelja držale in da ni računati z nizkimi cenami, toda take cene, kakor jih beležimo sedaj, so — upajmo — le prehodni pojav vkljub vsem vestem, da svetovni prideles ne bo kril svetovne potrebe.

Industrija klobukov ter nova carina. Naša industrija klobukov (6—7 manjših tvornic) in obrtniki, ki se pečajo z izdelovanjem tega blaga, skupno okoli 2000 delovnih moči, je po posebni deputaciji interveniralo pri ministrstvu trgovine in industrije glede novih carin. Po novem carinskem tarifu se plačujejo visoki zneski za surovine, ki so potrebne za izdelovanje klobukov. Tuji klobuki se uvažajo ceneje kakor pa stanejo naše producente samo surovine in polfabrikati. — Iz tega primera je zopet razvidno, da carinski tarif ni bil izdelan res strokovnjsko. Uvedejo carino na fabrikate, obenem pa še višje carine za surovine, ki so potrebne za predelovanje.

Pred odstopom guvernerja Narodne banke. Jugosl. Lloyd poroča iz Beograda, da hoče sedanji guverner Narodne banke g. Vajfert radi starosti in boleznih odstopiti. Dva kandidata sta za to mesto: sedanje viceguverner g. Protić in pomočnik zun. ministra g. Jovan Marković.

Gospodarski kongres v Subotici. Dne 30. avgusta t. l. se vrši v Subotici II. vojvodinski gospodarski kongres.

Nova tvornica sladkorja. Kakor javljajo iz Beograda, namerava Zveza producentov slad-

korne pese zgraditi lastno tvornico sladkorja v Starem Saidu v Bački. Poljedelsko ministrstvo je že izdalo dovoljenje.

Kaj je z novim kovanim denarjem? Narodna banka je te dni razdelila finančnim upravam nov dvodinarski kovani denar. Tudi podružnica Narodne banke v Ljubljani je že dobila 1 vagon tega drobiža.

Transport živine v Italijo. Glavno ravnanjstvo državnih železnic je odredilo na podlagi čl. 12. mednarodne konvencije za prevoz blaga in v zvezi s čl. 43. uredbe o prevozu potnikov in blaga, da se mora v odpravljalni postaji plačati naprej do namenjene postaje vozna za vse pošiljke žive živine, ki so deslinirane za Italijo.

Izvoz živine v Avstrijo. Z Dunaja poročajo, da je ukinjena prepoved uvoza živine v Avstrijo iz okrajev: Kranj, Radovljica, Kamnik in Ljubljana.

Telegraf in telefon v Sloveniji. Po uradni statistiki je bilo koncem leta 1924 v Sloveniji 1689 km brzojavnih ter 813 km telefonskih linij (v celi državi 20.038, oziroma 14.005 km). Brzojavnih postaj je v Sloveniji 180, telefonskih pa 131 (v celi državi 1163, oziroma 911). Telefonskih naročnikov je v celi državi 27.457.

Izvozna kapaciteta področja zagrebške trgovske in obrtniške zbornice. Zagrebška trgovska in obrtniška zbornica računa, da se bo iz njenega področja izvozilo v dobi od 1. sept. 1925 do 1. sept. 1926 za 1.406 milijonov dinarjev.

Ostravski premog v Jugoslaviji. V prvi polovici leta 1924 je znašal izvoz ostravskega premoga v Jugoslavijo 4.800 ton, v drugi polovici lazi pa že 10.200 ton. Letos v prvih šestih mesecih je bilo iz ostravskega okrožja izvoženih 8.100 ton, v mesecu juliju letos pa 2.900 ton.

Produkcija petroleja v Romuniji. V prvi polovici letos je Romunija producirala 1063 tisoč ton petroleja napram 858.000 tonami v prvi polovici lanskega leta. V juliju t. l. je bila produkcija 195.000 ton (v juniju t. l. 186.000 ton).

Petrolejska industrija v Rusiji. Produkcija petroleja v Rusiji za leto 1925/6 cenijo na 338 milijonov pudov (pud je 16,38 kg), medtem ko je znašala 1924/5 samo 288 milijonov pudov.

Srednjeevropska gospodarska konferenca. Na Dunaju se vrši 8. in 9. septembra t. l. srednjeevropska gospodarska konferenca (Mittel-europäische Wirtschaftstagung). Našo državo zastopa, kakor doznavamo, g. Ljubomir St. Kosier iz Zagreba.

Poizvedovanja.

Sedem ključev je nekdo našel na Lukovici. Dobe se na tamkajšnji orožniški postaji.

Borze.

Dne 27. avgusta 1925.

DENAR.
Zagreb. Italija 209.23—211.63 (207.05—209.45) London 270.88—272.88 (271.10—273.10), New York 55.60—56.16 (55.60—56.20), Pariz 262—266 (261.50—263.50), Praga 164.88—166.88 (164.00—166.00), Dunaj 7.83—7.93 (7.825—7.925), Curih 10.8125—10.8925 (10.815—10.895).

Curih. Belgrad 9.2250 (9.21), Budimpešta 72.60, Berlin 122.80, Italija 19.35 (19.175), London 25.065 (25.0675), New York 516 (516.375), Pariz 24.30 (24.10), Praga 15.30 (15.30), Dunaj 72.50, Bukarest 2.60, Sofija 3.75, Amsterdam 207.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.6575, Kodani 176.55, London 34.4375, Milan 26.52, New York 708.25, Pariz 33.30, Varšava 125.25. — Valute: dolarji 708.45, angleski funt 34.46, francoski frank 33.37, lira 26.57, dinar 12.67, češkoslovaška krona 20.9675.

Praga. Devize: Lira 126.625, Zagreb 60.45, Pariz 158.375, London 163.95, New York 33.75. — Belgrad. Berlin 13.32—13.35, Dunaj 7.875—7.89, Praga 165.85—166, Budimpešta 7.85—7.88, London 271.85—272, New York 55.77—55.90, Milan 210—210.50, Pariz 2 63.75—364, Bruselj 253—254.76, Curih 10.8528—10.865.

Milan. Belgrad 47.70, Dunaj 3.765, Pariz 125.40, New York 26.60, Praga 79, London 129.55, Amsterdam 10.855, Curih 8.17.

Pariz. Milan 80.10, New York 21.27, Curih 512.75, London 103.36, Berlin 506.75, Amsterdam 587.50.

London. Belgrad 272, New York 485.75, Pariz 103.25, Italija 129.33, Svica 25.06.

New York. Belgrad 179, Dunaj 14.22, Praga 206.25, London 485.75, Milan 3.75, Pariz 4.705, Curih 19.38.

Dunaj. Efekti: Alpine 29.5500, Greinitz 14.3, Kranjska industrijska 37.0, Trbovlje 43.6, Hrvatska eskomptina 14.5, Leykam 17.1, Hipobanka 8.22, Slavonija 6.0.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 76 den., zastavni listi 20—25, kom. zadolžnice 20—25, Celjska posojilnica 201—202, (zaklj. 201), Ljublj. kreditna 225—265, Merkantila 100—104, Prastrediona 608 den., Kreditni zavod 175—185, Slojane tovarne 60 den., Trbovlje 343 bl. Vevče 113 den., Stavbna družba 165—180.

Zagreb. Hrv. esk. 116—117, Kred., Zagreb 116—118, Hipobanka 68.25—69, Jugobanka 100—101, Ljublj. kreditna 225 den., Prastrediona 910—915, Slavenska 65—66, Srpska 130—131, Eksploatacija 48—50, Sečera 490—500, Nihag 41 bl., Gutmann 400—420, Slavejs 160—165, Slavonija 51—52, Trbovlje 340—345, Vevče 122—150, 7% invest. posoj. 78—80, vojna škoda 288.50—290, za september 290—292.

Praga. Živno 38.6, Jugobanka 59, Praško železo 910, Češka ind. banka 885.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Testoni, monte, fob Sušak 580 den., cerovi krli, od 2 m dolž, napr., od 25 cm prem., fco meja 25 den., bukovo oglje, fco Podbrdo 2 vag. zaklj. 80, smrekovi ali jelovi hlodi, od 25 cm prem. napr., fco Ljubljana 250 den. Zito in poljski pridelki: Pšenica domača, fco Ljubljana 265 den., pšenica slav. 76—77 kg, 8%, fco Ljubljana 2 vag. 270, 280 (zaklj. 270, koruza zdrava, par. Ljubljana 222.50 bl., koruza, 8—15% def., par. Ljubljana 2 vag. 200, 205, zaklj. 205, koruza, 20—25% def., par. Ljubljana 197.50 bl., oves slav., rešetani, par. Ljubljana 185 bl., laneno seme, fco Ljubljana 540 den.

Novi Sad. Pšenica bačka (promet 8 vag.) prompt 77—78 kg 259, pšenica sremska 258, pš-

nica bačka 76 kg 260, koruza bačka (promet 14 vagonov) 176—180, koruza bačka, ladja Tisza 177.50, žizol sremski (2 vag.) beli 255, moka (1 vag.) 0 basis 440.

Knjige in revije.

Drugi zvezek Zbranih spisov Ivana Cankarja je dotiskan in se bo dobival od 31. t. m. v vseh knjigarnah po 68 Din za broš. izvod, po 84 Din vezan v polplatno in po 110 Din vezan v polusnje. Drugi zvezek ima 400 strani in obsega črtico in povesti od l. 1898. do 1899. ter kritične in polemične spise od l. 1896. do 1899.

»Radnička Zastita«. Izšla je 7-8. št. socialno-politične revije »Radnička Zastita«, uradnega glasila Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu. Vsebinska je sledeča: Zavarovanje izseljencev — Artur Grado; Komentar zakona o osiguranju radnika, napisao dr. Vilim Helebrant-Djuro Grčević; Likvidacija socialnog osiguranja — Rudolf Matjašić; Zakon o stanovima — dr. Ivo Politeo; Sedma međunarodna konferencija rada — dr. Božidar Adžija; službene objave.

Šolski vestnik.

Pričetek šolskega leta na uradnih šolah v Ljubljani. Na vseh uradnih šolah v Ljubljani bo vpisovanje 1., 2. in 3. septembra, otvoritvena šolska masa 4. septembra ob 8. uri. Na vnanji osnovni šoli, notranji meščanski šoli in vadnici se prične pouk 5. septembra, na učiteljski 7. septembra. Gojenke notranje meščanske šole morajo biti v zavodu 3. septembra zvečer, gojenke učiteljske 5. septembra zvečer.

Tržič. Deška in dekliška mešč. šola zapisuje v I., II., III. in IV. razred dne 1., 2. in 3. sept. t. l. vsakokrat od 10—13. Učenci, ki so dovršili V. ali IV. razred ali 4. šol. let ali manjrazredne osnovne šole in žele vstopiti v I. razred, naj prinese s seboj zadnje izpričevalo, kratni list in potrdilo o celjenju koz. Razredni in ponavljalni izpiti se vrše po na uradni deski objavljenem redu v času od 27. avg. do 1. sept. Za revne in oddaljene učence bo poslovala tako kot lansko leto tudi letos šolska kuhinja, ki je v preteklem letu izdala po 3 Din 8000 kosil in večerji. Deklice IV. razreda se uče 3 ure na teden kuhali in gospodinjiti v šolski kuhinji. — Ravnateljstvo.

ZAHVALA.

Kozje. Podpisano društvo izreka gospoda F. Druskovici in A. Špec ter gđ. J. Maček kot kumi-kanše, dne 15. avgusta blagoslovljene zastave najlepšo zahvalo, zlešči za naklonitev tako krasnih travok, s katerimi ste okrasile našo novo prvo zastavo in ji s tem dale znak slovenstva. Vaša imena in travokvi bodo častno vihrali nad našimi člani. Istočasno izreka društvo vsem drugim gospen, gospodičnam in sodelovalcem, kakor tudi vsem dobrotnikom društva, ki so pripomogli k 50 letnici ozi. slavnosti, najlepšo zahvalo. V zahvalo bodo imena vseh sodelovalcev in vseh dobrotnikov v kroniko društva za spomin poznejšim rodovom vpisana. (Kronika je stara 43 let in se nadaljuje.) Vsem navedenim se enkrat kličemo: stotera vam bodi zahvala! Pripomnimo, da nas je tudi Nj. Veličanstvo kralj Aleksander ob naši petdesetletnici z brzojavko presenetil! — Prostovoljno gasilno društvo v Kozjem. — Odbor.

Turistika in sport.

Ljubljanski skavti! V petek dne 28. t. m. ob 16. uri stegov sesanek. Dnevni red: 1. Razdelitev službe pri velesesmu. 2. Razdelitev legitimacij za obisk velesesja. Legitimacije se izdajajo samo pri tem sesanku. Popoln kroj! Vodniške zastave! — Mogočni hrsti, stegovodja.

Barvne trakove, ogljeni-, povoščeni-, kopirni papir, hektografični zvitki in druge potrebščine pri Lud. Baraga, Šelenburgova ulica 6/1, Telefonšt. 950

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1:50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko!

Kovaški POMOČNIK

z večlet. prakso išče mesta. Naslov v upr. pod št. 5660.

DIJAKA niž. razredov sprejem na brano in stanovanje. Naslov v upr. pod št. 5663.

Izprašani KURJAC

z dob. spričeval. išče službe. Naslov v upr. pod št. 5662.

Izvežban SODAR

mlad, z dobrimi spričevali, trezen, priden in zanesljiv, dobi trajen in dober zaslužek v Ljubljani. — Ponudbe na poštni predal št. 39, Ljubljana. 5666

MLINARSKEGA POMOČNIKA

za prvo delo sprejemem takoj. — SUŠNIK, Bistra, Borovnica. 5653

Pisalni stroj

»Underwood«, se prod. — Anton Dermota, Razpotna ulica 6, Trnovo. 5657

Fant z dobrimi šolskimi spričevali, poštenih staršev, se sprejme v trgovino z mešanim blagom. — Anton Golenka, Sv. Miklavž pri Ormožu. 5679

izprašana VRTNARICA

želi dobiti mesto vzgojiteljice v kakej dobri, poštenu družini. Ponudbe je poslati na naslov: Školja Loka — uršulinski samostan O. T. Večja mehanična delavnica sprejme vajence

Ponudbe pod »STROJI« na upravo lista. 5652

MEBLOVANO SOBO

oddam boljši solidni gospodični, ki bi imela svoje posteljno perilo. — Naslov v upr. lista pod št. 5659.

Krasno jesensko in zimsko blago

je dobila »OBLAČILNICA« v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 7. — Cene zelo nizke! Oglejte si zalogo! 5676

Proda se VILA

pred vojno zidana, z 1000 m² lepo urejenim vrtom, oddalji. 15 min. od Mestnega loga. — Naslov v upr. pod št. 5661.

Naprodaj radi druž. razmer

BUKOV GOZD

za izdelavo drv, oglja in hlodov za žago. Gozd leži na jako pripravnem kraju za kuhanje oglja. V gozdu je približno 1200 m narejenih drv lanske sečnje, vseh drv bi bilo približno 5000 m. Cenjene ponudbe je poslati na upravo »Slovenca« pod šifro »Ugodna prilika« 5680.

Oprava

za trgovino z mešanim blagom se pocieni prod. Naslov v upr. lista pod 5603.

Nemška doga

(psica), čistokrvna, dve leti stara, zanesljiva čuvajka — dresirana, in 2 mladička naprodaj na Rimski cesti 19, pri konjskem mesarju. 5610

Godbeni instrumenti

tvornice Guido Bardelli, Trieste Via Milano št. 15.

Posetite Kojo 326/28 v paviljonu G na Ljubljanskem velesesmu.

60 vagonov la. BUKOVIH

CEPANIC, suhih, se za takoj ceno prod. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 5654.

Naprodaj:

2 TOVOR. AUTO »Praga«, 3½ T, z polno-gumilom. — 1 TOVOR. AUTO »Büssing«, 3½ T, z železnimi kolesi. 1 TOVOR. AUTO »Stoewer« 5 T, z železnimi kolesi. Vsi kompletni z generatorjem za pogon na oglje. — 1 OSEB. AUTO »Puch«, Type VIII. v najboljšem stanju z elektr. razsvetljavo in pogonom. — 1 bencin AGREGAT »Puch« popolnoma nov za ozkoletno železnico. — Ponudbe na:

IVAN ŠISKA,

tovarna parket — Ljubljana, Metelkova ulica 4.

Največja zaloga in najcenejši: DVOKOLESA, motorji, otroški vozički, žival. stroji ter pnevmatika. Ceniki franco. prodaja na obroke. — »TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 5546

Dr. Fran Marinič

zopet redno ordinira v Mariboru, Trubarjeva ul. 11 od 9—11 in od 2—4 ure

Petrinih srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš dobri sin in brat

Karl Kovač

danes umrl. — Pogreb se vrši v petek ob 18. uri.

Pokojnika priporočamo v blag spomin.

Stari trg pri Račku, dne 27. avgusta 1925.

KARL in Marija, starši.

Marija, Franjo, Ana, Milan in Ljudmila, sestre in brata.

Pri »Solncu« K. Widmayer

Pogačarjev trg

Perilo, manufaktura, opreme za neveste in novorojenčke, abtahi (peče). Vsakovrstne pletenine en gross — en detail.

STROJNE TOVARNE IN LIVARNE d. v Ljubljani

Zvonarna

ustanovljena leta 1688., dobavlja priznane prvostvne bronaste ZVONOVE čistih glasov po konkurenčnih cenah v kratkih rokih.

Zahtevajte cenik!

KAVARNA GOSTILNA »LEON«

v Kolodvorski ulici se priporoča cenj. posetnikom velesesja kjer se točijo pristna štajerska, dolenska vina (najboljša vina gg. Bona, Krško, in Veseliča, Ormož-Ljutomer). Jedno sveže pivo! Gorha in mizala jedila!

Vsak večer koncert!

Odprto že ob 4. zjutraj. — Posetite tudi na Ljubljanskem velesesmu vinski in kavarniški paviljon, kjer vam nudi vse, kar srce poželi. Pristna turška kava.

Za obilen obisk se priporoča

Leon Pogačnik.